V. ÉVFOLYAM 14. SZÁM. ÁRA: 12 FILLÉR. 1928. JANUÁR 18. SZERDA

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG UCCA 1. SZÁM
A SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA: 7-88

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY HÓRA . 3·— PENGŐ
EGYES SZÁM ÁRA . . . . . 12 FILLÉR
VASÁRNAPI SZÁM ÁRA . . . . 20 FILLÉR

Apponyi Albert a Nagy Emil ügyről

A Nagy Emil által felkavart ügy hullámai akármennyire is csapkodnak a politikai taktika vizein, a józan magyar közvélemény a legnagyobb tartózkodással, sőt rosszallással fogadja immár Nagy Emil öt év utáni „felfedezéseit", melyeket a népszövetségi jegyzőkönyvek rengetegében tett. Maga Apponyi Albert állapitja meg, hogy *kár, nagyon kár volt Nagy Emil lépése,* — s bármennyire is Apponyi érdemeinek kidomboritása volt a közvetlen célja Nagy Emilnek, nagy port felvert cikkének megirásával, *Apponyi, a böles államférfi maga oktatja ki Nagy Emilt, hogy nem kér az olyan dicséretből, mely a nemzeti ügy rovására megy.*

Apponyi Albert cikkéből világosan láthatja a közvélemény, hogy miről van itt szó. Kiragadunk egyet részletet Apponyi cikkéből az alábbiakban:

„Nagy Emil erősen támadja a brüsszeli tárgyalások során történt azt a kijelentést, amely szerint, a mint azt a népszövetségi főtisztviselő feljegyzései elmondják, a magyar megbizottak hozzájárultak annak kimondásához, hogy a közérdek alapján való kisajátitás nincs ellentétben az optánsok szerződésileg biztositott tulajdonjogával. — Már pedig ezen a kijelentésen, kellő kiegészités mellett, jogi szempontból nem lehet megakadni. — Mert a közérdekből való kisajátitás, ha valóban kisajátitás, csakugyan megfér a tulajdonjog fogalmával. — *A feljegyzéseknek s az ezekre alapitott román beállitásnak trükkje* abban áll, hogy a ma kijelentésnek természetszerü kiegészitő részét, a teljes kárpótlás követelését, melyet a magyar kiküldöttek mint a kisajátitás fogalmához tartozót, tehát mint conditio sine qua non-t érvényesitettek, — nem a kisajátitással kapcsolatosan, hanem mint attól különálló tárgyalási anyagot mutatják be. — *Ennek a trükknek alapján kockáztatta Titulescu később azt az állitást, hogy a kisajátitás megengedett voltára nézve megvan a megegyezés s csak a kárpótlási összegre nézve áll fenn differencia.* De ez a manöver annyira kezdetleges, hogy a vitatkozásnak már legelső stádiumaiban teljesen összeomlott".

— Hogy végezzek azokkal a brüsszeli eseményekkel, — irja tovább Apponyi Albert — amelyeket Nagy Emil egy *diplomáciai marnei csatához* hasonlit, megemlitem még az utolsó perdöntő mozzanatot: A magyar-román vegyes birósagnak 1926 december havában hozott itéletét, mellyel az optánsok pörében saját illetékességét megállapitja s melynek indokoló részében az ugynevezett brüsszeli megegyezésre vonatkozó ellenvetéseket egyenesen kivégzi. Kérek mindenkit, aki ezzel az üggyel foglalkozik, olvassa el az idézett itéletnek ezt az indokolását, melynek folytán bátran lehet állitani, hogy elpusztult a brüsszeli események utóhatásának utolsó nyoma is.

Mert *valóban elpusztult.* A szeptemberi genfi tárgyalások alatt olyan értelemben, mintha azok a magyar optánsok jogigényeire bár miként is kihatással volnának, még célzás sem történt. — Ezzel az akadállyal már nem találkoztam; felszólalásomban nem is tartottam szükségesnek arra akár csak egy szót is vesztegetni. *Nagyon kár, ha a mi sorainkból történnek olyan felszólalások, amelyekbe a felelevenitések kisérlete esetleg belekapaszkodhatik.*

— Igy állván legjobb tudomásom s személyes tapasztalásom szerint az ügy, *nem csatlakozhatom ahoz a kemény birálathoz,* amellyel Nagy Emil tisztelt barátom annak korábbi kezelését sujtja s nem vehetek a magam részére igénybe olyan érdemet, amelynek oroszlánrésze másoké.

*

Igy nyilatkozik ime a Nagy Emil ügyről Apponyi Albert, ki öt éven át emberfeletti energiával védi Genfben a magyar igazságot. — Bethlen miniszterelnök fejtegetéseit már ismeri a közönség. *Ezután nyugodtan rábizhatjuk a döntést a magyar közvéleményre, amely tudni fogja kinek higyjen inkább, Bethlen miniszterelnöknek és Apponyi Albertnek, vagy Nagy Emilnek.*

Mindjobban kiderül Nagy Emil tévedése

Kilencszer hivatkozott Nagy Emil Titulescu román külügyminiszterre és nem adott hitelt a hiteles fényképmásolatoknak

Budapest, jan. 17. Politikai körökben kinos megütközést keltett, hogy *Nagy* Emil makacsul ragaszkodik vélt igazságához és mereven elzárkózik a tények felismerésétől, valamint, hogy az egész ügy körül olyan módszert követett, mely egy magyar politikus részéről legalább is szokatlan. Ugyszólván pontonként óhajtják leszögezni azokat a balfogásokat, melyeket Nagy Emil elkövetett. Nagy Emil ugy állitja be, hogy cikkét külföldi értesülések alapján irta. — Minden esetre meglep, — mint politikai körökben mondják — hogy *egy volt magyar miniszter külföldi egyoldalu információ alapján foglaljon egy kérdés ben állást. Kirivónak tartják azt, hogy Nagy Emil első válaszában pontosan kilenc alkalommal idézi Titulescut. Dokumentumok helyett tehát a román külügyminiszter propagandisztikus előadására támaszkodik. Emiél egyoldalubb forrásokra* — mondják politikai körökben — *magyar államférfiu nagy érdekeket érintő magyar kérdésben még nem hivatkozott.*

Bizonyitja, hogy *Nagy Emil a miniszterelnök által rendelkezésre bocsátott iratokba nem tekintett bele.* Az, hogy a miniszterelnök által megküldött iratokban *ott volt a Csáky gróf által parafált szöveg fénykép másolata is, amelyből kétséget kizáróan megállapitható az igazi tényállás, amiről a miniszterelnök beszámolt.*

Komoly megfontolt politikusok hangoztatták a parlament folyosóján, nemcsak a kormánypártiak hanem ellenzékiek is, hogy Nagy Emil a miniszterelnök nyilatkozatai és felvilágositó kijelentései után be kellett volna, hogy ismerje tévedését és bocsánatot kellett volna kérnie, nemcsak a miniszterelnöktől, hanem magától a közvéleménytől is, hogy hibát követett el egy külpolitikai kérdésben, melyre fokozottan figyelni kell, minden az ország érdekeit szem előtt tartó politikusnak.

*

Bethlen István gróf miniszterelnök egyébként délben megjelent a folyosón, ahol a képviselők nagy ovációval fogadták. A képviselők nagy csoportja vette körül, többek között Bessenyei Zénó, Biró Pál, Ángyán Béla, Farkas Elemér, Madarassy Gábor s csakhamar élénk diskurzus indult meg a miniszterelnök és a képviselők között.. A miniszterelnök, aki feltünően friss és jókedvü volt, ezzel a kérdéssel fordult a képviselőkhöz:

— Na, mi ujság?

— Az ujságokat tőled várjuk kegyelmes uram. — felelték kórusban a képviselők.

A miniszterelnök ekkor Bessenyei Zénóhoz lépett és a képviselő gomblyukában az óraláncfartó jelvényre mutatva, megkérdezte:

— Hát ez micsoda?

/ Titkos liberális jelvény, kegyelmes uram. — felelte mosolyogva Bessenyei, a képviselők nagy derültsége közt.

Bethlen István gróf miniszterelnök:

— Hát szükséged van neked titkos liberális jelvényre?

De nyomban hozzátette:

— Mondd csak, hol van Kállay?

Bessenyei Zénó : Ugy tudom, hogy még Hevesen van, de hogy mikor jön haza, azt nem tudom.

— Hát Nagy Emil hol van? — kérdezte ezután a miniszterelnök.

Bessenyei: — Ennyire érdeklődöl most, kegyelmes uram, Nagy Emil után?

Bethlen István gróf mosolyogva jegyezte meg erre:

— Igen, mert szeretnék vele párbajt vivni itt, a folyosón.

Nagy derültség fogadta a miniszterelnök kijelentését, aki ezután már komolyabb formában igy folytatta:

— *Kénytelen voltam határozottabban visszautasitani Nagy Emil megállapitásait. Belpolitikai kérdésekben irhat, amit akar. Irt eddig is eleget, nem törődtem vele. Most azonban külpolitikai okokból vissza kellett utasitanom állitásait, mert ha azok válasz nélkül maradnak, azt mondták volna, hogy a hivatalos álláspont is elfogadja az ő érvelését.*

Meskó Zoltán: Nagy Emil, valahányszor rólad beszéltem vele, valóságos rajongással szólt mindig rólad.

— Inkább kevesebbet rajongana de kevesebbet irna és beszélne — jegyezte meg erre a miniszterelnök.

Ekkor lépett a csoporthoz *Mayer* János földmüvelésügyi miniszter. Amikor a miniszterelnök észrevette, üdvözölték egymást, majd a miniszterelnök ezekkel a szavakkal fordult hozzá:

— Egy kis beszédem volna veled.

Mire Mayer Jánossal együtt a szobájába vonult, ahol hosszabb ideig tanácskoztak egymással.

*

Nagy érdeklődéssel várják az egységespárt esütörtöki értekezletét, amelyen hir szerint Bethlen István gróf miniszterelnök részletesen tájékoztatni fogja a párt tagjait programjáról és feitegetéseiben sorra fogja venni mindazokat az aktuális kérdéseket, amelyek az utóbbi időben a politikai élet előterébe kerültek.

Megalakult az Országos Tisza szobor bizottság

Berzeviczy Albertnek, az Országos Tisza István-emlékbizottság elnökének multévi október 31-én a szokásos Tisza-emlékünnepen tett inditványa alapján a Tisza-emlékbizottság legutóbbi ülésében megalakitotta az „Országos Tisza István Szoborbizottságot", majd pedig küldöttségileg tisztelgett Horthy Miklós kormányzónál és felkérte a szoborakció fővédnökségére. A kormányzó elfogadta a fővédnökséget.

A szoborbizottság a kormányzó fővédnöksége alatt most végleg megalakult, melynek vezetésében Bethlen István, továbbá a felsőház és képviselőház több tagja részt-vesznek.

A kisgazdák mint kormánytamogató párt külön szervezkednek

Budapestről jelenti tudósitónk: Politikai körökben elterjedt hirek szerint a kisgazdák az egységes párt csütörtöki értekezletét megelőzően szerdán este vacsorára gyülnek össze, hogy követendő magatartásukról döntsenek. Állitólag azt tervezik, hogy az egységes pártból kiválnának és külön pártot alakitanának, amelynek azonban kormánytámogató jellege lenne. Programjuk gyanánt azt a 16 pontot vallanák, — amiben annakidején Bethlen miniszterelnök és Nagyatádi Szabó megegyeztek.

Olyan hireket lanszíroznak, hogy ilyen alakulás ellen Bethlen miniszterelnöknek sincs kifogása és megkönnyitené az uj alakulás az egységes párt helyzetét, mert benne az ugynevezett centrum és a Kállay-csoport egységesebbé forrhatna. Azt is kombinálják, hogy az uj párt alakulásnak Mayer János lenne a vezére, aki ez esetben lemondana a földmüvelésügyi miniszterségről, — azonban ezeket a hireket bizonyos fentartással kell fogadni.

Módositották a karitativ valorizációs javaslatot

Megállapitották a segélyek összegét

Budapest, jan. 17. A képviselőházban a közgazdasági és szociális bizottságban Vass József népjóléti miniszter bejelentette a karitativ valorizációs javaslatnak azokat a módositásait, amelyeket a minisztertanács elfogadott.

Eszerint az értékhatárt leszállitották 10.000 aranykoronáról 2500 aranykoronára. Az ezerpengős létminimum jövedelmi határt azonban megtartották. A segélyezés mérvére nézve a jegyzett kölcsönök után járó kamatoknak körülbelül egyharmadrészét állapitották meg.

Ha valaki tizezer koronát jegyzett, azután hatszáz korona volna a kamat, segélyösszege tehát kétszáz aranykorona volna. Itt azonban méltányos esetekben a segélyt a népjóléti miniszter felemelheti.

Ha jogi testületek jegyeztek hadikölcsönt, ezek nem léphetnek fel segélyigénnyel, de akik a jogi testületnek tartoznak, azok az egyénnek, ha nincs is a kötvény birtokukban, akkor is kérhetnek segélyt olyan arányban, mint amilyenben a befizetett nyugdijakból, vagy az árvák az árvapénzekből hadikölcsönt vásároltak.

Részesülhet tehát az árva, a nyugdijas, vagy a jogi testület tagja segélyben olyan arányban, mint amilyen arányban az általa befizetett összegből hadikölcsönt vásárolt a jogi testület.

A bizottság ezután a fiatalkoruak szesztilalmáról szóló törvény végrehajtási utasitását tárgyalta és megelégedéssel vette tudomásul, hogy a rendelet igyekszik elejét venni az érdekeltek zaklatásának.

Befejeződött a szentgotthárdi vizsgálat, melynek kizárólag vámszaki jellege volt

Szentgotthard, jan. 17. A szentgotthardi vámincidens megvizsgálása céljából a mai napon tárgyalásra ülnek össze a magyar és osztrák vasutak, valamint a vámügyi hatóságok kiküldöttei.

A vegyes bizottság magyar tagjai ma reggel 9 óra 30 perckor érkeztek a szentgotthardi állomásra. Az osztrák kiküldöttek csak 13 óra 20 perckor érkeznek Győrön át Szentgotthardra és a tárgyalás előreláthatóan a délutáni órákban folyik le.

Nyilvánvaló, hogy az egész ügyben egyszerü vámkezelési kérdésről van szó, amelyben politikum egyáltalában nincs és igy a tárgyalás — mint azt a bizottság tisztán vasuti és vámszaki emberekből történt összeállitása is mutatja — természetesen csupán vámkezelési kérdések körül forog.

Bécs, jan. 17. Annak az osztrák vizsgálóbizottságnak az élén, mely ma a magyar bizottsággal Szentgotthardon összeül, Wolff pénzügyminiszteriumi miniszteri tanácsos áll.

Szentgotthard, jan. 17. A szentgotthardi incidens megvizsgálására kiküldött vegyes bizottság ma este fél nyolcra befejezte müködését. A bizottság osztrák tagjai délután 1.20 órakor érkeztek meg Szombathelyen át Szentgotthardra, ahol őket a m. kir. államvasutak igazgatósága részéről Haluby Artur államvasuti főfelügyelő, Tanay felügyelő, a szombathelyi üzletvezetőség részéről kiküldött Huszár Béla felügyelő, valamint, a központi vámhivatal szakértőjeként megjelent Dolnay Lajos pénzügyi főtanácsos, Schinzer Gyula vámszaki felügyelő fogadta. Az osztrák delegátus kilenc tagból állott és Wolff Ferenc miniszteri tanácsos vezette. *Ebben a delegációban is kizárólag vasuti vámszaki szakemberek foglaltak helyet.* A vegyes bizottság délután három órakor fogott hozzá a tárgyaláshoz, amely a kérdés kizárólag vasuti vámszaki jellege folytán tisztán e szempontból való vizsgálásában merült ki. *A vegyes bizottság ténymegállapitó munkája során kihallgatta azokat a magyar és osztrák vasuti, valamint pénzügyi tisztviselőket, akik annak idején szolgálatot teljesitettek. A vizsgálat minden kérdéséről jegyzetet készitettek. A vizsgálatot igy teljesen lezárva, annak eredményéről jegyzőkönyvet vettek fel,* amelyet mindkét delegáció felterjeszt felettes hatóságához. A tárgyalás befejezése után a bizottság tagjai az esti órákban elutaztak.

A közkórház épületét teljes egészében visszaadták a városnak

Miniszteri leirat szerint nincs semmi akadálya a kórház megnyitásának

Érdekes és fontos leirat érkezett a napokban Debrecen városához a népjóléti minisztertől. Azt kéri ebben Vass népjóléti miniszter, hogy *a város állapitsa meg azokat a hiányokat, amelyek a közkórházban fennállanak. Ezt abból az alkalomból kéri a miniszter, mivel a közkórház épületeit a klinika most adta vissza teljes egészében a városnak.*

Kijelenti a miniszter a leiratban, hogy szerinte most már semmi akadálya sincsen annak, hogy a város a közkórházat, mint ilyet ismét üzembe helyezhesse. Szükségesnek tartja tehát a miniszter, hogy a közkórház épületeit és felszerelését, tehát a leltári állapotot megvizsgálja s a mutatkozó hányokat megállapitsa. Tudni kivánja tehát, hogy mibe kerül a kórház megnyitása.

A városi tanácsban természetesen nem tudják a leiratból világosan megérteni, hogy miről is lehet itt szó. Debrecen a maga részéről éppen ezért arra az álláspontra helyezkedett, hogy a minszter kivánságának megfelelően a müszaki ügyosztály és a számvevőség utján megállapittatja a leltárt és a hiányokat kimutatja, azonban ezzel nem akarja legkevésbbé sem azt a látszatot kelteni, mintha hajlandó volna a terheket viselni a közkórház megnyitása és fenntartása tekintetében.

Az bizonyos, hogy a kórház ügye halad előre, még pedig abba a helyes irányba, hogy azt a tagadhatatlanul nagyon nélkülözött intézményt megnyitják. Az aztán már nem a legfontosabb kérdés, hogy ki és mennyivel járul majd hozzá a fenntartáshoz. Az állam bizonyára megadja a szükséges összeget a megnyitáshoz, a város pedig a megnyéwel majd csak összeadják a kórházaknál szokásos deficit fedezésére szükséges összeget.

A felvidéki menekültek egyesületei felkérik a kormányt, hogy vesse fel a békerevizió kérdését a Népszövetség előtt

Budapestről jelentik: Az északmagyarországi megszállott vármegyék egyesületei ma délelőtt népes küldöttséggel jelentek meg a képviselőház kupolacsarnokában, hogy felkérjék Madarassy Gábor országgyülési képviselőt, a Felvidéki Menekültek Egyesületének elnökét, hogy hivja fel ugy a kormánypárt, mint a kormány figyelmét a trianoni békeszerződés reviziójának kérdésére és e kérdésnek a Népszövetség előtt való felvetésére.

A küldöttség szónoka, *Javorniczky* Jenő igazságügyi főtanácsos üdvözölte Madarassy Gábort és kérte, hogy a mielőbb eredményre vezető békerevizió ügyében legyen segitségére az elszakitott vármegyék őslakosságának.

Madarassy Gábor megköszönte az iránta megnyilvánuló bizalmat és hangsúlyozta, hogy amit a most átnyujtott memorandum magában foglal, azt tudomására fogja hozni a kormánynak s a kormánypártnak. A küldöttség kérésére ezután Madarassy Gábor táviratot küldött Rothermere lordnak.

Szigorlóorvosok a mentőszolgálatban

A mentőszolgálatban, — mint megirtuk, — igen helyes és a közönség érdekeit nagy mértékben szolgáló ujitást készülnek életbeléptetni, még pedig a szigorló orvosok bevonását az állandó ügyeleti szolgálatba.

A tanács szivesen fogadta a diák jóléti bizottság akcióját és 24-ére értekezletet hivott össze ebben az ügyben. A nyolc szigorló orvos összesen havonta csak 640 pengőbe kerülne, ami elenyésző csekélység ahhoz képest, hogy milyen hasznos szolgálatokat tennének. A tanács amugy is fel akarja emelni a mai egészen alacsony betegszállitási dijakat s igy a kellő fedezet is meglenne.

Mivel pedig a város tervbe vette, hogy a tüzoltók részére 25.000 pengős költséggel uj „mászóházat" épitettet, igy abban lehetne megfelelő elhelyezést is találni a szigorló orvos-mentőknek.

Gazdasági és konyhakerti magvak

beszerzése most a legidőszerübb, mert ilyenkor természetszerüleg a legolcsóbbak. Ajánljuk közismerten legelsőrendübb magvainkat a n. é. gazdaközönség és kertészkedő vevőnk szives figyelmébe. Fehér bárcával ólomzárolt lucerna és lóhere, bükköny stb. valamint korai kifejtő borsók, melegágyi vetemények legelőnyösebb áron megbizható minőségben kaphatók.

Kontsek Géza k. r. t.

Főüzlet: Kossuth-u. 15. Fióküzlet Piac-u. 22—24.

Heti befizetéses könyvecskék heti 5 fillértől a Kölcsönös Segélyző-Egyletnél már válthatók.

Vajda Vojvada lázadással fenyegeti és leleplezi a román kormányt

Bukarest, január 17. Vajda Sándor dr., a Lupta egyik munkatársával folytatott beszélgetése során érdekes nyilatkozatot tett. Ha a gyulafehérvári kongresszus megakadályozása következtében — mondta — az erdélyi románság fellázadna, ugy vezetőit nem lehetne lecsillapitani. A diákmozgalmak csak ürügyül szolgáltak arra, hogy a kormány megszigorithassa Erdélyben az ostromállapotot s ellepje Erdélyt csendőrökkel. Vajda kijelentette, hogy biztos információi vannak arról, hogy a biróság ártatlan diákokat itélt el, viszont a kormány embereit futni engedte. A kormány annak bizonyitása végett, hogy a zavargásokban kisebbség elemek is részt vettek, letartóztatott olyanokat is, akik a vandalizmus távoli szemlélői voltak.

FENYEGETŐZNEK A DIÁKOK IS.

Bukarest, január 17. A jassy-i törvényszék a diákzavargások egy vádlottjának: Bordeianunak büntetését 6 hónapi fogházról 1 hónapra szállitotta le. Loria Popereu diákvezér a Curentul cimü lapban ujabb zavargásokkal fenyegetőzik arra az esetre, ha a kormány nem hag yfel a retorziókkal.

Bukarest, január 17. A Curentul „Ki rágalmazza Romániát" cimü cikkében felveti a kérdést, hogy miért nem talál Románia a külföldön annyi jóakaratra, mint pl. Görögország, amely éppen most kap angol kölesönt. A román kormány félhivatalosa nem késik a válasszal: „Azért, mert Romániát rágalmazzák a külföldön". Ámde igen furcsa, hogy éppen csak Románia szenved ilyen ártalmak következtében, holott nemcsak Romániának vannak ellenségei, hanem minden államnak. Aki a helyzet lényegét keresi, az azonnal felismerheti az okokat. *Ha egy külföldi utas Romániába érkezik, egyedül itt talál olyan vámvizsgálatot, a melynek során katonák bajonettel fenyegetik meg. Ha azután a külföldi utas Románia fővárosába érkezik, ott a szigurancia kezébe kerül. Ez a szigurancia az egész világon az egyetlen állami szerv, a melynek brutalitása és bestialitása a világ előtt a mai napig ismeretlen volt.* Románia az egyetlen állam, amelynek rendészeti ügyeit zavartalanul intézheti egy olyan államtitkár (Tatarescu), akinek bünrészessége a legutóbbi diákzavargások alkalmával beigazolódott. Ezek a jelenségek magyarázzák meg, hogy a külföldnek Románia iránt bizalma nincs.

Schandl államtitkár: Nagymagyarország hadikölcsönét nem fizethetik vissza csonkaország adófizetői

Csongrád, jan. 17. A csongrádi Polgári Körben a város képviselője dr *Schandl* Károly államtitkár a bel- és külpolitikai helyzetről tájékoztatta választóit. Többek között ezeket mondotta:

— A magyar parlament munkája nyugodtan folyik, ugy hogy egyre szaporodik azok száma, akik elismerik, hogy *Magyarországon a legnagyobb a rend.* A kereskedelmi szerződések megkötésére irányuló tárgyalások ismertetése során az államtitkár megemlékezett a külkereskedelmi mérleg passzivitásáról is, *amelynek egyik oka az, hogy félnyers árut hoztak be az országba*, tehát ez nem jelent veszedelmet. A valorizáció kérdésére rátérve kifejtette, hogy annak a kérdésnek a vizsgálatánál, valorizálhat-e az állam az adófizetők rovására, figyelembe kell venni, hogy az állam kiadásai növekszenek és emelkednek az adóterhek is. *Nagymagyarország hadikölcsönét nem fizethetik vissza Csonkamagyarország adófizetői.* (Helyeslés.) A hadikölcsön tulajdonosok csoportokba oszthatók. Az egyikbe tartoznak azok, akik *a valorizáció hirére összevásárolták a papirokat* és most hangzatos ujságcikkekkel igyekszenek hangulatot teremteni valorizáció előtt. A másik csoportba tartoznak *az ősjegyzők, akik vagyonukat adták a hazáért.* Ezeken segiteni kell, hogy legalább a kamatokat kapják meg valorizálva. A vármegyék, községek, közigazgatási reformjáról még nem készült törvényjavaslat, ellenben elkészült a beruházásról szóló törvénytervezet, amely természetesen kiterjed az állam kezelése alatt álló folyó árvédelmi költségeire is.

Ezután kitért az egyenetlenkedésekre. A nagy többséget alkotó kormánypárt nem gyakorol diktaturát, hanem maga látja el az ellenzék szerepét. Megfelelő formában vita is hangzik el a pártértekezleteken. Ez nem szétluzás. A pártban egészen természetesen vannak frakciók; hiszen a párt, mert a cime is mutatja, kisgazdákból, földmivesekből és polgári elemből áll, és mi ténylegesen a kisgazda frakcióhoz tartozunk, de azért, mert mi eredetileg is ott voltunk. Egészen természetes, hogy mi a mezőgazdaság megerősitésére törekszünk, de nem a többi társadalmi réteg rovására, hanem azok érdekében, mert ha a jövő gazdaságot erősitjük, — erősitjük az ipart és a kettőre támaszkodó kereskedelmet és az intelligenciát, amelynek hatalmas rezervoárja épen a magyar földmivelő társadalom. Ismertette az államtitkár ezután a földreform liquidálására vonatkozó tárgyalásokat. A 200 holdon felüli birtokokra elővásárlási jogot kell biztositani az állam részére.

A legrégibb kézimunka üzlet Debrecenben

BENYÁTS EMIL

kézimunka üzlete, előnyomdája

Főtér, Tisza-palota.

Dus választék: Smyrna, nordisch, berliner stb. pamutokban. --- Teljes árnyalatok! --- Gobelin, Kelim munkák dus választékban.

A „Nemzeti Tömörülés Pártja" megfenyegeti a zsidókat

Kétfilléres bélyeggel bérmentesitett, két boritékba rakott nyomtatott körlevelek érkeznek napok óta a vidéki városokba. Polgárok, tiszt viselők, munkások kapják a *budapesti* körbélyegzővel ellátott leveleket.

„Magyarország tisztességes zsidói!" megszólitással kezdődik a két oldalas nyomtatvány, amelyen a „Nemzeti Tömörülés Pártja" aláirás szerepel.

A numerus clausust módositó törvénytervezetről szólva megállapitja a körlevél, hogy a magyarság az eredeti törvénnyel „még a méltányosságon is tulmenve, — kegyelmet gyakorolt a zsidó fajjal szemben." A felhivás ezután három pontba foglalt követelést állit fel. Az első követelés igy hangzik:

„Intézzetek emlékiratot a magyar kormányhoz. Fejezzétek abban ki, hogy nem lennétek érdemesek a tisztességes jelzőre, ha magatoknak több jogot, jobb megélhetési lehetőséget követelnétek a befogadó és nektek önként egyenjogu ságot adott magyarsággal szemben, mint amennyivel szemben az maga rendelkezik. Ennek alapjan ti kérjétek a magyar kormánytól, hogy necsak a numerus clausus jelenlegi törvényét ne törölje el vagy ne módositsáó de mielőbb rendezze ugyanilyen szellemben az összes közéleti pályák benépesitésének kérdését is."

A másik követelés az, hogy a „Népszövetséghez is hasonló beadvánnyal forduljanak a zsidók."

A harmadik pont azt kivánja, hogy a „tisztességes zsidók" magyarázzák meg a numerus clausus ellen támadó „hazai fajtestvéreiknek", hogy amit követelnek, az nem tisztességes dolog, sőt „megértést a magyarság és megértést a tisztességes zsidók ellen is."

A felhivás igy végződik:

„Ma még a zsidóságot nem itéljük el, csak egyes zsidókat. Akarjuk azonban egyénileg ismerni, ki a tisztességes zsidó, aki a tisztességtelen zsidókkal szemben velünk van, mert aki nem velünk, az ellenünk! Azzal szemben, aki velünk szemben ilyen szándékot támaszt, többé nem lesz méltányosak, de kemény, kérlelhetetlen birák!"

Vita a gyufa áráról

A gyujtószer adó módositása

Budapest, jan. 17. A képviselőház pénzügyi bizottsága folytatólagosan tárgyalta a *gyujtószer adó módositásáról szóló törvényjavaslatot.* A bizottság ülésén a kormány részéről *Bud* János pénzügyminiszter vett részt.

Sándor Pál igen fontosnak találja e kérdés részletes és beható megvilágitását. *Erdélyi* Aladár feleslegesnek tartja a termelés kontingentálását, mert feltétlenül a szabad versenynek és szabad áralakulásnak hive.

Biró Pál, miután a gyufa, fogyasztási adóval sujtott cikk és árpolitikája a kormányzatnak is érdekében áll, hogy ugy a termelésre, mint az áralakulásra befolyást gyakorolhasson.

Neubauer Ferenc felvilágositást kért arra vonatkozólag, hogy vajon tényleg alacsonyabbak-e a magyarországi gyufaárak a szomszédos államokénál.

Ezután *Bud* János pénzugyminiszter reflektált a felszólalásokra.

— Bámutatott arra, hogy külföldi tapasztalatai alapján mondhatja, hogy ott, ahol a truszt egyeduralomra tett szert, *a gyufa árát lényegesen felemelte és olyan árpolitikát folytatott, amely az állam érdekeivel nem egyezett.* Igy az állam a fogyasztási adók révén is érdekelve van ez ügyben. Pénzügyünknek is érdeke, hogy *a gyufa fogyasztása az országban minél nagyobb legyen.* Ez is csak ugy érhető el, ha a gyufa ára továbbra is *alacsony marad.* Ez pedig csak ilyen központi szervek felállitásával és állami ellenőrzéssel érhető el. Hajlandó honorálni Sándor Pál nak azt az óhaját, hogy a bizottság a törvényjavaslatot módositott alakban fogadja el. A javaslatot ugy általánosságban, mint részleteiben elfogadta.

Alföldi Pince vendéglőben

A Budapestről hazaérkezett Berki László

Figyelmes kiszolgálás. — Szí[illegible] esélyt fart. Kizárólagos karával tisztán kezelt borok. [illegible] vacsora

Országoshirü jogászok Debrecenben

Az ügyvédszövetség jogtudományi előadása

Az országos ügyvédszövetség az összeomlás előtt igen értékes tevékenységet fejtett ki Debrecenben az uj törvények magas nivóju jogászi ismertetése s ezzel egységes jogászi közvélemény kialakitása körül. Hosszu évek szüneto után tegnap tartotta a szövetség uj ciklusa első jogtudományos előadását. Az előadáson oly előkelő, nagyszámu közönség jelent meg (az állami közhivatalok, a társadalmi élet vezető férfiai), hogy joggal ösmerte fel dr Kölcsey Sándor szövetségi elnök értékes gondolatokban gazdag megnyitó beszédében ebben a megnyilvánuló ritka, nagy érdeklődésben a magyar közélet letargiájából való éledését.

Az érdeklődés elsősorban az illusztris előadónak szólt; harasztosi Király Ferencnek, akinek hervadhatatlan érdemei vannak a magyar ügyvédség nemzetközi kapcsolatainak kiépitése s a magyar igazságnak a jogászi müveltségü külfölddel megismertetése körül.

Dr Nyulászy János nemcsak a magyar pénzügyi világ egyik vezére, hanem a magyar ügyvédség egyik első reprezentánsa, a szövetség társelnöke, aki bámulatos judiciumával, az európai törvényhozások alapos ismeretével legilletékesebb birálója, kodifikátora az uj magyar törvényeknek.

A szövetség központi képviseletében megjelent a gyülésen dr doberdói Breit Zoltán budapesti ügyvéd is.

Az ujjáéledt ügyvédszövetség vezetősége, dr Kölcsey Sándor elnök, aki fáradhatlan buzgalommal a jogtudományos előadásokat megszervezte, dr Magyar társelnök és dr Kuthi főtitkár büszke lehet a tegnapi ülésre, mely hosszu idő óta először hozta együvé Debrecen város egész jogászi képzettségü társadalmát.

A közönség soraban ott voltak: dr Hadházy Zsigmond főispán, dr Magoss György polgármester, dr Rásó István, dr Varga Kálmán, dr Kun Béla főrendek, dr Olchváry Zoltán kir. táblai, dr Kesserü Lajos kir. törvényszéki elnök, dr Átányi főügyész, dr Hegedüs Jenő kamarai h. elnök, dr Galánffy János, a közjegyzői kamara elnöke, a birói, ügyészi, ügyvéd kar, pénzintézetek vezetői.

Dr *Kölcsey* Sándor megnyitó beszédében utalt arra, hogy az ügyvédség kiveszi a maga részét a jogalkotás és jogösmertetés terén — mint egyenjogu tényező. Az ügyvédszövetség debreceni osztálya elő adássorozatot rendez, ösmerteti ennek programját. Örömmel üdvözli a pesti vendégeket s az illusztris nagyszámu közönséget.

Dr *Hegedüs* Jenő a kamara nevében üdvözölte a beteg Kövössy Kálmán helyett a gyülést. Kifejezést adott a meleg harmónikus együttérzés és szimpátiának, amely lyel a Kamara az ügyvédszövetség müködését s az előadássorozatot kiséri.

Dr *Király* Ferenc ösmertette a kartelek törvényes ellenőrzésére vonatkozó javaslatokat, az OMGE és báró Kornfeld Móric tervezeteit. A külföldi jogalkotás terén bámulatos tájékozottsággal rámutatott az egyes államok karteltörvényeire s a Világgazdasági Konferencia határozataira. Kifejtette, hogy a mai tételes és esetleg magyar magánjog oly modern intézkedéseket tartalmaz, hogy azok kifejlesztése külön uj törvényhozatal nélkül is elegendő. Legtöbb, amit kivánhatunk, a kartellek ellenőrzése és óvatos publicitás. — A nagy tetszéssel fogadott tartalmas felolvasás után

Dr *Nyulászy* János szellemes elő adásban, mely mindvégig lekötötte a hallgatóság figyelmét, ösmertette az 1927 : 35. tc.-t a jelzálogjog reformjáról. Rámutatott arra, hogy az uj törvény ellentétben az eddigiekkel, amelyek német, francia vagy angol mintára készültek, szellemben és nyelvben is eredeti magyar jogalkotás, melyre büszkék le hetünk. Ösmertette az uj törvény legfontosabb intézményeit, a biztositéki zálogjogot, a telekadósságot, a zálogjog kötvényekkel átruházását, annak praktikus alkalmazását, melyek a kiadandó rendeletben kiegészitést fognak nyerni. A magyar vidéki pénzintézetek szempontjából korszakalkotónak mondotta az uj törvényt. Előadása oly izes, eredeti volt, hogy a hallgatóság hangos tetszésnyilvánitásokkal kisérte közben is, és befejezésekor percekig tapsolta.

A felolvasás után 50 teritékes bankett volt az Angol Királynőben, ahol dr Magyar Simon a vendégeket köszöntötte, s gyógyulást kivánt szép beszédben Körössy Kálmánnak. — Tósztokat mondtak dr Varga Kálmán, dr Nyulászy János, dr Király Ferenc, doberdói Breit Zoltán. — A vendégek közt jelen volt dr *Laubner* József, a Jegyintézet főnöke is.

Sass Béla egyetemi tanár sulyos operáción ment keresztül

Sass Béla dr egyetemi tanár, a debreceni egyetem theologiai fakultásának kiváló tagja, a református egyházi élet egyik vezető férfia, mint részvéttel értesülünk, napokkal ezelőtt sulyosan megbetegedett. Az orvosok béltályogot konstatáltak nála és a veszedelmes baj legyőzésére operációt ajánlottak.

Dr Sass Béla alá is vetette magát az operációnak, melyet tegnap hajtottak végre a sebészeti klinikán. Az operáció jól sikerült, de tekintetel arra, hogy igen nagy mütétről volt szó, a beteg állapota sulyos. Minden remény meg van azonban arra, hogy a nagybeteg rövidesen felépül.

Egész nap rendkivül sokan érdeklődtek telefonon és személyesen dr Sass Béla állapota iránt és sokak aggódó szeretete irányul most a sebészeti klinika ama külön szobája felé, hol a kiváló theologiai professzor fekszik.

Lublin mellett elfogták a repülőgép rabló cseh katonákat

Benzinhiány miatt kénytelenek voltak leszállni

Prága, január 17. A két megszökött, volt katonai pilóta: Marek Ferenc tizedes és Mika Ede közlegény, akik vasárnap a prossnitzi repülőtér hangárjából ellopták az S. 28—21 iskolarepülőgépet és azon látszólag Szovjet-Oroszország felé menekültek, megelőzőleg levelet irtak a Prosnitzban megjelenő Illustrovani Pravodai cimü lap szerkesztőségének. A levelet a szerkesztőség eljuttatta a katonai hatósághoz. A szökevények azt irják, hogy igy akarnak tiltakozni a pilótaiskolából történt igazságtalan kizárásuk ellen, amely az ő életüket tönkretette. Most már nincs értelme szá mukra az életnek, ha nem lehetnek pilóták.

Prágából jelentik később: Azt a két katonát, akik vasárnap a prosnitzi repülőtérről repülőgéppel megszöktek, a lengyelországi Lublin mellett — ahol a benzinhiány miatt kénytelenek voltak leszállni, — *tegnap letartóztatták.*

Vilmos császár el akarja hagyni Hollandiát

Londonból jelentik: Az angol fővárosban erősen tartja magát az a hir, hogy az angol és holland kormány tárgyalásokat folytat II. Vilmos volt német császár mozgási korlátozásának megszüntetéséről illetve a korlátozások enyhitéséről. Azok a befolyásos személyiségek, akik ebben az irányban kezdeményezően léptek fel, arra hivatkoznak, hogy a köztársaság már eléggé megszilárdult Németországban s igy nincs ok a volt császár további fogvatartására. Vilmos internálását tudvalevően azzal indokolták meg, hogy esetleges visszatérése Németországba sulyos bonyodolmakra vezethet. Arról, mint mondják, most nincs szó, hogy a volt császár Németországba költözzék, de azt nyugodtan meg lehet engedni, hogy tetszése szerint telepedjék le bármilyen európai ország ban.

A volt császár, aki most hatvankilenc éves, mint ismeretes, a központi hatalmak összeomlása után 1918 november 10-én lépte át a holland határt és a holland királynő védelme alá helyezte magát. Vilma királynő- aki — mint azóta kiderült, — az angol királlyal egyetértésben járt el, Amerongen kastélyt jelölte ki a császárnak tartózkodási helyül. Ebben a kastélyban irta alá 1918 november huszonnyolcadikán a német császári és a porosz királyi trónról való lemondását. Nemsokkal később Vilmos megvásárolta Utrecht-tartományban a doorni kastélyt, amelyben ma is lakik. Ebben a kastélyban folyt le 1924 november ötödikén a császár házasságkötése Schönaich-Carolath Hermin hercegnővel.

Szerezzünk takarékbetétkönyvet
a Kölcsönös Segélyző-Egyletnél.

X Kényelmes, gyors és üzem biztos a Fortuna bérautó. Megrendelhető Csapó ucca 10. számu garázsban, vagy a 320 számu telefonon.

A kolozsvári rendőrprefektus ártatlansági bizonyitványt akar

Kolozsvár, jan. 16. A zsidó hitközség vezetőit ma a rendőrprefekturára idézték, ahol bizalmasna arra kérték fel őket, hogy irjanak alá egy nyilatkozatot, amely szerint a diákzavargásokért felfüggesztetett *Bunescu* rendőrprefektust semmiféle mulasztás nem terheli, hanem éppen ellenkezőleg ő volt az, aki a zsidók érdekeit védte.

A zsidóság vezetői az aláirást megtagadták, mire magánúton indult meg az akció Bunescu rehabilitálására, amely azonban igy sem sikerült.

Mindenkiben kémeket látnak a csehek

Prága, január 17. Pozsonyban a mult héten kémkedés gyanuja alatt nyolc embert tartóztattak le: 3 asszonyt, 3 polgári férfit és 2 katonát. A nők között van Rajcsányi Erzsébet, a pozsonyi Takarékpénztár egy tisztviselőnője, de a hatóság a többi letartóztatott kém nevét a vizsgálat érdekében titkolja. Csak annyi szivárgott ki a nyilvánosságra, hogy a kézrekerült kémek állitólag be akartak törni a katonai parancsnokság páncélozott irodájába, hogy onnan titkos katona tervrajzokat és egyéb okmányokat szerezzenek meg.

Kassán a haditörvényszék Gyura Zoltánt kémkedésért öt évi börtönre itélte.

Egy szónok a valorizációs javaslat vitájában

A képviselőház ülése

Budapest, jan. 17. A Ház keddi ülésén az alelnök bejelentette, hogy Berky Gyula lemondott a bizottságokban viselt tagságáról és jegyzői tisztéről. Bárczy István a közoktatásügyi bizottságban viselt tagságáról mondott le.

A valorizációs javaslat folytatólagos tárgyalása során *Gál* Jenő szólalt fel, aki kijelentette, hogy a javaslathoz hozzá van füzve az egész kormány presztizse. A javaslat elzárkózik mindattól, amit nemzeti követelménynek kell tekinteni. Nem lehet azzal érvelni, hogy valorizáció esetén nem kapunk hitelt, mert az államnak nem a bankokban, hanem polgáraiban kell bizonia. A valorizáció a gazdasági önállóságra való törekvés. Ennek érdekében meg kellene adóztatni az átmeneti vagyonokat. A javaslatot nem fogadja el.

Utána *Szabó* Iván az idő előrehaladott voltára való tekintettel beszédének elhalasztását kérte, amihez a Ház hozzájárult, majd az elnök napirendi javaslatot tett, mely szerint a Ház legközelebbi ülését holnap délelőtt tartja és azon folytatják a valorizációs törvény tárgyalását.

Az interpellációs könyv felolvasása után az ülés háromnegyed kettő után ért véget.

Özv. Kómáromné
hölgyfodrászterme
Arany Bika bérház, József kir. h.-u. 5
hajvágás, hajfestés
a legutolsó párisi divat szerint.

Takó Ferenc nem jelent meg bünpörének táblai főtárgyalásán

A hatalmas bünügy iratainak ismertetése az egész keddi napot igénybevette

A főtárgyalást csütörtökön folytatják és ekkorra várható az itélet kihirdetése is

Debrecen ujabb bünügyi krónikájában szinte egyedül áll *Takó* Ferenc volt vizsgálóbirósegéd bünügye. A Takó-ügy kettős szempontból keltette fel a nagyközönség érdeklődését: Először is azért, mert Takó, mint közhivatalnok követett el sulyos szabálytalanságokat. Mikor ezek a szabálytalanságok egy mozifilmre való szenzációs jelenet kapcsán kiderültek, — megszökött. A román rendőrség azonban elfogta és átszolgáltatta a magyar hatóságnak.

Mikor azután a nyomozás és vizsgálat befejezést nyert, és az ügy főtárgyalásra érett; egy ujabb tragédia tetézte a megtévedt közhivatalnok bukását. Felesége — aki pedig talán a legjobban tudta volna megvilágitani férje bukásának hátterét — öngyilkos lett. Az amugy is bonyolult ügy igy még homályosabbá, még titokzatosabbá lett.

A hatalmas anyagot felölelő bünpert a mult év áprilisának elején tárgyalta a debreceni törvényszék. A biróság ekkor *Takó Ferencet 19 rendbeli csalás büntette, — négy rendbeli csalás büntettének kisérlete és egy rendbeli megvesztegetés büntettében mondta ki bünösnek és ezért összbüntetésül hat évi fegyházra itélte.* — Az itéletet a kir. ügyész sulyosbitásért; a védő a bünösség megállapitása miatt megfellebbezte.

Teljes részvétlenség mellett kedden reggel kezdte tárgyalni a debreceni itélőtábla a *Takó* Ferenc bünügyét. A teremben az ujságirókon kivül alig öt-hat hallgató lézengett. Az elnöki széket dr *Perjéssy* Mihály tanácselnök foglalta el; az előadó biró dr *Kóháry* József; szavazóbiró dr *Kókay* Lajos. — A vádat dr *Wattay* József főügyészhelyettes; a védelmet dr *Fényes* Jenő ügyvéd képviselte.

Takó Ferenc a táblai főtárgyalására nem jött el! — Valószinüleg nem akarta, hogy az utcákon szuronyos börtönőr kisérje végig.

Kilenc óra után pár perccel nyitotta meg a főtárgyalást *Perjéssy* tanácselnök. Rögtön rá került a sor az iratok ismertetésére és ez az ismertetés az ebéd-szünet kivételével estig tartott. Az iratokból azután ismét megdöbbentően bontakozott ki a megtévedt ember bünhalmazata.

Takó Ferenc még 1922-ben mint járásbirósági joggyakornok került a lejtőre. Ebben a minőségében a hagyatéki ügyek feldolgozásával volt megbizva és *itt rengeteg visszaélést követett el.* Ugyanis a végrendelet kihirdetéséhez megidézett és megjelent feleknek azt mondta, hogy *bélyeg- és eljárási költségeket kell fizetni és ezzel tévedésbe ejtve őket, 19 esetben kb. négy millió koronát vett fel, ami abban az időben óriási pénz volt.*

Takó a törvényszéki főtárgyaláson tagadta, hogy ő a hagyatéki ügyekben a felektől pénzt vett volna fel. A biróság erre a vádpontra *hetven tanut hallgatott ki, akik a vádlott tagadásával szemben sorra igazolták a vádat.* Több tanu elmondta, hogy *Takó* a végrendeletek kihirdetéséért kért ugyan pénzt, de ők, mivel nem volt pénzük, *nem fizettek.*

Kisebb-nagyobb visszaélések sorozata közben érkezett el 1924 ősze. *Takó* ekkor kiszállt Nagylétára — hogy özv. *Molnár* Lászlóné végrendelete ügyében végrendeleti tanukat hallgasson ki. — A kiszállásra minden engedély nélkül magával vitte az ügy iratait és *a gör kath. egyház pénztárából 190 ezer koronát vett fel azon a cimen, hogy neki az eljárásért ennyi jár.*

Jellemző *Takó* furfangosságára, hogy mikor már szorult a hurok a nyaka körül és látta, hogy manipulációit nem tudja sokáig titokban tartani, cselhez folyamodott. Már mint vizsgálóbirósegéd magához kérette dr *Mándi* András kir. közjegyzőhelyettest és előadta neki, hogy *tudomására jutott, hogy valaki a járásbiróságnál Takó Ferencnek adja ki magát és a végrendeletek kihirdetéséért dijat szed. Megkérte, hogy ha ilyet hall, jelentse be neki, mert ő hajlandó a kárt megtéríteni.*

A nagy port felvert Karap-féle bünügyben *Takó* Ferenc vezette be a vizsgálatot. Ezt a megbizatást is visszaélésre használta fel. *Ugyanis Karap Mihálynak felajánlotta, hogy jutalom ellenében kiszabadítja a vizsgálati fogságból.* Karap beleegyezett és pár nap mulva tényleg szabadlábra helyezték. *Takónak ezért öt millió koronát adott,* ezenkivül még több zsák tengerit és burgonyát szállitott a lakására.

Az uzsorával vádolt *Adriányi* Kornél elleni bünügyben Takó Ferenc 1925 novemberében szakértői szemlét foganatositott Hajduböszörményben. A szemlén résztvett dr Csorba Antal ügyvédjelölt is és Popovics Gyula szakértő. A szemle után Takó kijelentette dr Csorbának, hogy a szakértő véleménye kedvezőtlen, *de ő neki módjában áll segiteni a dolgon és erre hajlandó is, ha öt milliót kap.* Csorba dr ebbe az *„üzletbe“* nem ment bele; pár nap mulva pedig emlitette neki Popovics, hogy szakértői véleménye nemhogy kedvezőtlen, hanem nagyon is kedvező.

Takó visszaélései átnyulnak az 1926-os esztendőbe.

Azon év januárjában Csösz Miklósné ügye foglalkoztatta a vizsgálóbiróságot, aki szándékos emberöléssel volt gyanusitva. Takó, mint vizsgálóbirósegéd, azt üzente Csösznének, hogy *pénz ellenében hajlandó őt kiszabaditani.* Az üzenetet Csöszné rokona: Tiba Bálint közvetitette. *A vizsgálóbirósegéd először hat milliót kért, de Tiba csak egyet igért. Takó ekkor legazemberezte, smucig disznónak nevezte, de végül is megegyeztek két millióban.* A pénz kifizetésére azonban nem került a sor, mert Csösznét közben a vizsgálóbirósegéd szabadlábra helyezte.

Mese az árvalányhajról

A papája jóhitelü gabonakereskedő volt, aki addig járt a börzére, mig le nem tört. Kis lánykája a jó Istenre maradt volna, de volt egy öccse, három puccos leánnyal. Isten neki! — mondta az öcs, mikor elföldelték bátyját, három ilyen pénzpocsékoló kirakat mellett kell valaki a háznál, aki dolgozik is. Jószivüségből magához vette hát a kis árvát, aki igyekezett megfizetni a hála kamatjait. Szolgálta kövér és kiállhatatlan tantija szeszélyeit, nyelte — néha félóránként evőkanállal — szerető unokanővérei utálatoskodásait. Takaritott, törülgetett, dolgozott a konyhában, stoppolta-foldozta a család összes lyukas harisnyáit. Szabad idejében pedig a nagybácsinak zongorázott az irodában az irógépen. Nagyon szerény volt; keveset szólt, még kevesebbet evett; négy ember munkáját végezte és még csak moziba sem járt. Utálta hát őt az egész család, s mindenki sikerrel éreztette vele, hogy kegyelemkenyéren él.

Árvalányka már az elemi iskolában megtanulta az olvasókönyvből, hogy a jó Isten majd megveri a rossz lelkü rokonokat, őt pedig megjutalmazza. Nemesen eltürt tehát mindent. Egy öröme volt munkától duzzadó életében: tükör elé ülni s fésülgetni szép selymes haját, mely lágy volt, ragyogott és szőke volt, mint a népdalban a Tisza. Ne vessünk erkölcsi követ Árvalánykára, hogy hiu volt. Csak a haja volt gyönyörü. Annyira, hogy a három kuzinja, meg a „kedves néni“ is felfelsóhajtottak meghitt családi beszélgetés közben:

Hogy lehet ilyen csuf békának ilyen szép haja!

Ez majdnem igaz is volt, csak épen nem volt nagyon csuf Árvalányka. Ragyogó, fekete szeme, divatlapba való termete, muzsikáló hangja rendkivül alkalmasak voltak arra, hogy a legideálisabb fiatalemberrel is elfeledtették a hozományt. — Nem lehetett eldönteni, hogy ezt ki tudta jobban: ő-e vagy a szerető unokanővérek. Ezek mindenesetre féltek tőle, mert házassági reményeik a hozomány karójára voltak futtatva.

A papa apróhirdetésben tudatta a meggondolatlan fiatalemberekkel hogy — „feltünő szép, zeneileg is képzett házias, szerény leánya, nagyobb hozománnyal szeretné betölteni a legszebb női hivatást. Korrekt uriemberek „Lelki alapon“ jeligével irjanak a kiadóba. Vallás mellékes“. — És a papának igaza volt. — A korrekt uriember „Lelki alapon“ be is jelentette csütörtökre a látogatását. Lett reménykedés a házban; bár Irmuci volt kijelölve a megszeretésre, mind a három nyiltan csinositgatta magát; lett öröm a házban; mindegyik örült előre, hogy megfogja pukkasztani a másik kettőt. Lett dolog a házban: Árvalánykához kosárszámra hajigálta a parancsokat a „kedves néni“, hogy csütörtökön kézzelfogható legyen Irmuci háziassága és szerénysége. Gürcölt is szegény Árvalányka, hogy még ideje sem jutott az irigykedésre.

Szerető kuzinjai szivét azonban fogdosgatta a félelem.

Ha meglátja az a hülye (előlegezték a férji cimet(ezt a hajas békát, még képes lesz beleszeretni.

Mit tegyek? Mit tegyetek? Mit tegyünk? töprengtek együtt és egyen ként.

Megvan! — kiáltott a legkisebb és legokosabb. — Egyszerü, mint a stil-ruha. Elcsufitjuk: levágjuk a haját!

A jó nővérek ugy megörültek az ötletnek, hogy még meg is csókolták a legkisebbet. A középső rögtön leszaladt a vaskereskedésbe és vett egy nagy, éles szabó ollót. A legnagyobb pedig, késő éjjel, mikor már a betörők is mélyen aludtak, belábujjhegyezett Árvalányka hálóodujába, s nyissz-nyassz, levágta a szép, selymes hosszu haját, aztán kiszórta az ablakon. (Káromkodott is reggel az utcasöprő!)

Mikor az első villamos végigcsörrögött az utcán, kiugrott Árvalányka az ágyból. — Mindjárt felakarja tüzni a haját. Hátranyul és rémülten érzi, hogy semmit fog. — Szalad a tükörhöz:

Jesszus! Isten! — kiált fel. — Bubi frizurám van! De milyen jól áll! Milyen szép vagyok igy!

Leült a tükör elé s ugy gyönyörködött magában. Aztán arra gondolt, hogy kinek köszönheti ezt; s rögtön kitalálta, hogy Irmucinak.

Megálljatok! — mondta. — most ver meg titeket a jó Isten!

Elővett egy ollót, rendezgette a fürtöket, nyirta az egyenetlen hajszálakat. Még akkor is a tükör előtt ült, midőn szerető nővérei kajánkivánesiságukban kikiáltoztak a szüzi ágyukból:

Te ingyenélő, — meddig lustálkodsz? — Hozd már azt a csokoládét!

Pukkadjatok meg! — gondolta szerényen Árvalányka. Felöltözött, elment, s egész délelőtt lótott-futott — Sereg csomaggal tért vissza, s aztán bezárkózott. — Selyemharisnyát, bluzt, ruzst, körömfényesitőt, parfümöt, stb.-it szedett elő a csomagból s délig csinositgatta magát. Szerető nővérei azt hitték, hogy sir és szégyel emberek elé jönni, és igen boldogok voltak gyöngéd női szivükben.

Délben megérkezett a korrekt uri ember s betoppant Árvalányka is a szalonba. Szép volt és kábitó; de oly szép, hogy a három leány belesáppadt a dühbe. De annyira be lesáppadt, hogy elfeljtette a 100 szá zalékos kedvességet, amelyet egy hétig készitgettek a korrekt uriembernek. Árvalányka az első szemvillanással észrevette ezt, s ugy megvidult, hogy kacagott, s nagy bölcsen nem takarta el a háziasságát és térdeit sem. A korrekt uriember elvesztette azt a kis fejét is, ami volt és rögtön megkérte Árvalányka kezét.

Most már a papa is elsáppadt, a kedves néni migrént kapott, a szerető nővérek „Gyalázat!“ csatakiáltással kirobogtak ártatlan lányszobájukba, ahol Irmucinak meghasadt a szive. — Árvalányka pedig örült, hogy a jó Isten megsegitette őt és boldogan borult a vőlegénye nyakába.

Ráskay Béla.

A bünös manipulációk azonban nem maradhattak sokáig titokban. Elkövetkezett a leleplezés. Erre jó alkalom volt a magánokirathamisitással terhelt Bagdi Antal és társai bünügye, amelyben a vizsgálatot Takó mint önálló müködési körrel felruházott birósági jegyző vezette. *Az ügyben Mészáros János sértettől azzal az igérettel, hogy a vizsgálatot majd reá kedvező irányban vezeti, négy milliót kért és azt 1926 április 9-én át is vette.*

Az átvételnél azonban rajtaveszített Takó. A szomszéd szobában tanuk voltak elbujtatva és az átadott milliósok le voltak fényképezve. A megvesztegetést igy többé már eltussolni nem lehetett és Takó Ferenc ellen eljárás indult. Mint ismeretes, ekkor Romániába szökött, de elfogták és visszahozták. *Igy Takó körülbelül másfél év óta ül a fogházban.*

A törvényszéki tárgyaláson különben még két érdekes momentum fordult elő. Az egyik az, hogy *Takó Ferenc doktori diplomája kétségessé vált.* Ugyanis noha a vádlott határozottan állitotta, hogy ő a kolozsvári egyetemen szerezte diplomáját, a kolozsvári egyetem értesitése szerint Takó Ferenc nevü egyén sohasem nyert doktorátust.

Máskülönben pedig kiderült, hogy *Takót még csikszeredai jegyző korában a törvényszék nyolc hónapi börtönre itélte.* Takó ezt is, miként az összes vádpontot, tagadta, de az erre vonatkozólag kihallgatott tanuk beigazolták, hogy Takót tényleg elitélték nyolc hónapi börtönre.

A táblai főtárgyaláson a bünügy iratainak ismertetése este hét óráig tartott. *Perjéssy* elnök ekkor a főtárgyalást félbeszakitotta és folytatását csütörtök reggel 9 órára tüzte ki. Ekkor hangzanak el a perbeszédek, mig itéletre valószinüleg csak csütörtökön este kerül sor.

Szállodások, vendéglősök, kávések tisztujitó közgyülése

Az Ipartestület uj ügyrendje szerint az egyes szakosztályok tisztikara évenként ujra választandó.

A debreceni szállodások, vendéglősök, kávések ipartestületi szakosztálya is teljes ülésében fogja megejteni a tisztujitást, melyre vonatkozólag a következő meghivót kaptuk:

A debreceni Szállodások, Vendéglősök és Kávések ipartestületi szakosztálya 1928 január 26-án csütörtökön délután 4 órakor az Ipartestület gyüléstermében (Simonffy u. 1/c. sz.) tisztujitó szakosztályi ülést tart, melyre a szakosztály tagjai ezuton is meghivatnak.

Tárgyak: 1. Évi és pénztári jelentés az elmult 1927. évről. 2. Elnök, alelnök, ügyvezető alelnök, pénztáros, titkár és iskolai gondnok megválasztása. 3. A tisztikaron kivül választandó még 20 választmányi tag is.

Tekintettel a tárgysorozat fontosságára, pontos megjelenést kér a szakosztály nevében:

Debrecen, 1928 január 17.

Szathmáry titkár. *Dalmann* elnök.

Gondos szülők a Kölcsönös Segélyző Egylet takarékpersevével lepik meg gyermekeiket. ooo

Aludt, vagy regényt olvasott egyik oláh biró a főtárgyaláson

Kolozsvár, január 17. Schultze német állampolgár Erdélyben elkövetett nagystilü szélhámosságait amelyeknek egyik szenvedő hőse Oswada kolozsvári polgármester volt, napokon át tárgyalta a kolozsvári törvényszék. Az utolsó tárgyalási napon Schultze védője, Giurgiu János dr, ingerülten felpattant és Filupescu biró egyik kérdésére a következőket mondta:

— A kérdésből sajnálattal állapitom meg, hogy a biró ur nem kiséri figyelemmel a tárgyalás menetét.

A biróság tanácskozásra vonult vissza és ezer lei pénzbirsággal sujtotta a védőt, aki később semmiségi panaszt jelentett be azon a cimen, hogy Filipescu biró az egész tárgyalás alatt aludt, vagy regényt olvasott.

A biró vizsgálatot kért maga ellen, majd ennek reá kedvező eredménye után engedélyt kapott az igazságügyminisztertől, hogy rágalmazás és becsületsértés miatt pert indithasson az ügyvéd ellen.

A Schultze bünpernek tehát változott szereposztással reprize lesz a kolozsvári törvényszék előtt: a vádlottból tanu lesz, a védőből vádlott és a bíróból sértett.

Agyonvert egy kisfiut dühében egy gazda

Három évvel ezelőtt történt, hogy Nemesnádudvarhely község fő uccáján, *Wiedner* Mátyás gazdálkodó lovai megbokrosodtak és vadul végig száguldottak a község főuccáján. Wiedner nagynehezen megfékezte a lovakat, majd hirtelen haragjában minden ok nélkül a közelben tartózkodó *Knáb* István 8 éves, beteges kis gyerekre támadt, aki a lovak elől egy farakás mögé bújt.

Wiedner nagy haragosan a gyerek felé rohant, arculütötte, majd a levegőbe emelte és a földhöz vágta. Mikor a gyerek nagynehezen feltápászkodott, ujból nekirohant, fölemelte és a farakáshoz vágta.

A közelben járó-kelők a gyerek segitségére siettek, élesztgetni próbálták, de a kisfiu halott volt. Wiednert a csendőrség letartóztatta és az elsőfoku biróság háromévi fegyházbüntetésre itélte.

Felebbezés folytán ma került az ügy az itélőtábla *Kállay*-tanácsa elé, ahol *Wiedner azzal védekezett, hogy a fiu ijjedtségében szivszélhüdést kapott és azért halt meg,* mert amikor ő a gyereket jóságosan meglegyintette, akkor az már halott volt. A tanuk azonban megcáfolták ezt a vallomást, mire a biróság elrendelte a bizonyitás kiegészitését és a tárgyalást elnapolta.

Harminc évig ecetet ivott és 17 kilogram, a lesoványodott

Mivel most a soványság világdivat s folyton millió és millió ifju hölgy tart soványsági kurát, nem lesz érdektelen megemlékezni arról a rekordról, amelyet az angol Shrewshury városban egy hölgy elért, aki 30 éven át mindennap ecetivással fogyasztotta magát, ugy hogy minden evés közben egy liter ecetet ivott meg. A kura oly hathatós volt, hogy 55 kilóról *17 kilóra* fogyasztotta le magát, ami kétségtelen világrekord. Most, hogy 70 éves korában sulyosan megbetegedett, orvosa a hőmérsékletét igen alacsonynak találta. Keze, karja és lába jól megfeketedett a sok ecettől s könyökén és térdén alul már nem lehetett az érverést megérezni. Rövidesen meg is halt. Az orvosok nem tudják megérteni, hogy egy testileg ennyire elecetesedett nő ilyen sokáig élhetett. A gonoszszáju szomszédok pedig ugy vélekszenek, hogy hagyni kellett volna még tovább, talán egészen el tünt volna.

Kegyelem a gyilkos asszonynak, aki gyermeket szült a börtönben

Párisi jelentés szerint Dyrrande-Thevemn ügyvédnő kegyelmet kért Leleuné asszony számára, akit a francia biróság halálra itélt, mert a szeretőjével megölette a férjét. — Leleuné a halálraitélés után gyermeket szült a börtönben. Párisi tudósitónk jelenti, hogy Doumergue köztársasági elnök megkegyelmezett a halálraitélt asszonynak és Jacquard barátjának.

A kegyelem hirét az ügyvédnő vitte el Leleuné asszonynak. Leleuné éppen a gyermekét táplálta.

— Jó hirt hozok magának! — mondotta az ügyvédnő, — az elnök ur kegyelmet adott.

Leleuné pillanatokig maga elé nézett, majd magához szoritotta gyermekét és összevissza csókolta.

— Mégis szép az élet! — dadogta sirva. — Még a börtönben is szép.

A börtönigazgatóság határozata értelmében a gyermeket mindaddig Leleunénál hagyják, ameddig csak anyai tejre lesz szüksége.

A vásár epilogusa

62 pengő pénzbüntetésre itéltek egy debreceni virágárus asszonyt

Nemes Andrásné debreceni virágárus asszony az elmult napokban a Kossuth uccán annyira belemerült portékája árusitásába, hogy a gyalogjárdán kinálta koszoruit és virágait. Az őrszemes rendőr figyelmeztette, hogy ez tilos. Nemes Andrásné azonban ujra visszament a járdára, a rendőr ismét figyelmeztette, mire Nemesné pörölni kezdett a rendőrrel. Ebből nagy zenebona támadt, végül is a rendőr előállitotta Nemesnét. Itt megindították ellene az eljárást. Tegnap került az ügy a kihágási rendőrbiró elé, ahol is az asszony tagadta, mintha ő botrányt idézett volna elő.

Nemes Andrásnét vásári rend elleni kihágás cimén 10 pengő, hatósági közeg megsértése miatt 12 pengő, közbotrány okozás miatt 40 pengő pénzbüntetésre itélte a rendőrbiró. Az itélet jogerős.

Három tanyai iskola 166,000 pengőbe került

A város tavaly a Hármashegyen és a Köntösgáton, valamint a Halápon három iskolát épittetett. — Erről az elszámolás most készült el. Ebből kitünik, hogy a három tanyai iskola a városnak 166.000 pengőjébe került. A tanács tudomásul vette az elszámolást és felterjeszti azt a miniszteriumba, jóváhagyás végett. Egyben kéri a város, hogy az államsegélyből még esedékes 19.500 pengőt küldje le a kultuszminiszter.

Erdekes ügyek a jog- és pénzügyi bizottság ülésén

A jog- és pénzügyi bizottság 1928. évi január hó 18-án, szerdán délután 4 órakor, a városháza tanácstermében ülést tart, a következő tárgysorozattal: 1. Előterjesztés a Déri muzeumhoz, állások szervezése iránt. 2. A „Kossuth Zarándok Bizottság" felhivása a newyorki Kossuth szobor leleplezési ünnepségére a várostól képviselők kiküldése iránt. 3. F. Nagy Sándor mátai biztos kérelme eddig a X. fizetési osztályba sorozott biztosi állásának a IX. fizetési osztályba besorozása s ez alapon részére a VIII. fizetési osztály javadalmazásának folyósitása iránt. 4. Számvevőség jelentése dr. Zoltay Lajos muzeumőr és Udvarhelyi Géza városgazdának a 40 évi szolgálatidejük betöltéséről. 5. Módis Mihály nyugalmazott erdőőr kérelme 16. életévét betöltött Lajos nevü gyereke után méltányossági alapon családi pótpótlék engedélyezése iránt. 6. Özv. Kékessy Imréné kérelme kegydijának felemelése iránt. 7. Kereskedelemügyi miniszteri leirat a lugkőmérgezést elháritó edényszerkezetek használatának kötelezővé tételét kivánó felterjesztésére. 8. Adler Béla és Hegyi Imre kérelme gépkocsival való iparszerü árufuvarozásnak a város területén való gyakorlására jogositó iparengedély kiadása iránt. 9. Belügyminiszteri leirat Bauer Péter községi kötelékbe felvétele kilátásba helyezése ügyében. 10. Előterjesztés a vándor iparosoknak a város területén történő gyakorlásának szabályozása tárgyában. 11. A bérkocsi ipar gyakorlásáról szóló uj szabályrendelet bemutatása. 12. A közutakon közlekedő járműveknek jelzőtáblával ellátásáról szabályrendelet bemutatása. 13. Belügyminiszter leirata a külterki épitési szabályrendelet jóváhagyása tárgyában. 14. Egyéb esetleges folyó ügyek.

A jó tanács

sohasem késö!

Ha fürdőszobát akar berendeztetni, ha fürdőszobai piperefelszerelésre van szüksége, ha fürdőkádat akar venni, forduljon bizalommal

Fülöp Miklós

bádogos mesterhez

Debrecen, Csapó uccá 3. sz.
Telefon 9-17

SZINHÁZ ÉS MOZI

Szinházi műsor:

Szerda délután 3 órakor ifjusági előadás: *Kossuth.* Kardoss Géza felléptével.

Szerda este B) bérletben hatodszor *A templom egere.*

A szinházi iroda jelentése

Ma, szerdán délután pontban 3 órakor ifjusági előadásul:

KOSSUTH

Jegyek 10—1 óráig válthatók és délután pontban 2 órától az előadás kezdetéig, 80 fillértől 1.60 pengőig.

Holnap délután 3 órakor előadja a szinház Hegedüs Loránt *Kossuth* c. remek történelmi szinmüvét. — Azok, akiknek az esti előadást nem volt alkalmuk megnézni, most mozi helyárak mellett gyönyörködhetnek Kardoss Géza, Halasi Mariska, Forgács Sándor, Rajz Ferenc, Herman Manci, Fülöp Sándor, Szirmai és Szigeti Jenő pompás alakitásaiban.

Kossuth előadása mintaszerü. — Még ma délelőtt siessen a pénztárhoz, mert ha elkésik, nem kap helyet!

Kossuth mai előadására tömegesen váltották meg elővételben a jegyeket.

A templom egere

nagysikerü előadása közbeszéd tárgya Debrecenben. A cimszerepben Csapó Mária elbájol és gyönyörködtet. Herman Manci lebilincselő és elegáns. Forgács Sándor tökéletes bankelnöke fölényesen intelligens, László Gyula igazi arisztokrata gróf, Rajz Ferenc az ifju báró alakjában rokonszenves, eredeti. — Schüntzl bankhivatalnok figurájában pedig Szigeti Jenő kelt viharos derültséget, maszkban, mimikában, derüt keltő mondásaival állandó tapsoktól kisérve.

A templom egere előadása Kardoss Géza fővárosi rendezésében szinházi esemény.

A templom egere zsufolt házai, a közönség tomboló tetszése, az őszinte, nagy sikert igazolják.

A templom egere felejthetetlen élmény. Ma, szerdán este B) bérletben, holnapután pénteken pedig C) bérletben megy. Mindenki megnézi, aki még nem látta!

Egér-láz Debrecenben. Egy kis egérke hozta lázba a debreceni közönséget, mely besurrant a Csokonai szinházba. Csapó Mária esténkint vastapsokat kap a II. felvonás után.

A cigány, Bartha Istvánnal a cimszerepben, vasárnap délután.

Mesék az irógépről, holnap, csütörtökön és vasárnap este.

Mozgószinházak műsora:

APOLLO: Szilveszteréji álom. Dráma. Főszereplők: Monte Blue és Patsy Ruth Miller és Motor király, Richard Talmadge. Kisérő: Kényszer cowboy, bohózat.

VIGSZINHÁZ: Jean Gilbert világhirü operettjének filmváltozata! Hermelines hölgy, főszerepben Corinne Griffithel és Amatör gentlemen. Szinmü Richard Berthelmesel.

Jönnek: Virradat, Orvos, aki ölt, Férfiesapda.

METTORBAN — szerdán és csütörtökön: 2 napig, rendes helyárakkal: „Casanova" Világattrakció, 12 felvonásban. Ivan Mosjoukinevel a főszerepben. Csak felnőtteknek!

Előadások: 5 7 és 9 órakor.

Jegyelővétel állandóan.

A villamos centrálék jövője

Dr Hoór Tempis Mór egyetemi tanár előadása a városháza közgyülési termében

Tegnap este 6 órai kezdettel, a városháza közgyülési termében, a debreceni Mérnökegyesület felkérésére dr Hoor Tempis Mór müegyetemi tanár rendkivül magas szinvonalu előadást tartott a mechanikai munka szükségletéről és növekedéséről. Történelmi visszapillantást tett a Kalorikus gépek keletkezésére és fejlődésére, amelyeknek a kulturtörténelemben mindössze 200 éves multjuk van.

A kizárólag tudományos előadás végén a nagytudásu professzor foglalkozott a közel jövőben a kormány által Bánhidán létesitendő villamos centrálé kérdésével.

Gróf Bethlen István miniszterelnök és Hermann Miksa kereskedelmi miniszter akciója folytán, — összesen 60.000 kilovattot kitermelő hatalmas villanytelepet épitenek Tatabánya közelében, amely terv a Budapest—Hegyeshalom közti vasutvonal villamositásával van egybekötve.

Az ország villamositásának problémája felé ezzel a tervvel döntő lépést tett a kormány és következményei szociális szempontból is mérhetetlenül nagyok lesznek.

A bánhidai villamos centrálé felépitése után remény lehet arra, hogy 8—10 éven belül az ország különböző részein — a Tiszántulon — Debrecen környékén hasonló nagy teljesitőképességü telepeket létesitenek.

A villanyáram ilyen nagyban előállitása természetesen olcsóbbodást kell, hogy hozzon. A centrálék létesitése lassanként maga után vonja a gyáripar decentralizálását.

Ellentétben a jelenlegi viszonyokkal, amikor a gyárakban, büzös egészségtelen helyiségekben munkások ezrei és tizezrei vannak összezsufolva, a remélhető decentralizáció folytán sok iparág munkásai, olcsó villannyal hajtott gépeiken, otthonukban gyártják a nagy üzemek részére szükséges különféle ipari cikkeket, alkatrészeket.

Külföldön, Belgiumban például a hires belga fegyverek egyes alkatrészeit otthonában készit el a belga munkás. Ugyanigy van Franciaországban és több külföldi államban. Ez nemcsak egészségügy szempontjából, hanem a nemzeteket felépitő és fenntartó családi élet fejlődése tekintetében is nagy fontossággal bir. A munkások ma nem tudnak családi életet élni. — Otthonukat csak pihenő helynek ismerik. Menyivel nagyobb munkakedvet kölcsönöz az a tény, hogy ha az a munkás családja környezetében végzi munkáját. Ilyenformán az ipari munkás alkalmi mezőgazdasági munkás is lehet.

A Bánhdán létesitendő villamos centrálé épitési költsége 60 millió aranykorona, amelyből 40 millió aranykorona érték hazai munkára esik.

A kormány a Bánhidához közel fekvő Tatabánya szénbánya koncernnel rendkivül előnyös egyezséget kötött a szénellátás ügyében s ezzel garantálja a villanyáram olcsóságát.

A nagyhatásu és értékes előadást a nagyszámu megjelent közönség zajos tetszéssel fogadta. A kitünő előadásért dr Korbély József elnök mondott köszönetet.

Barátságos felhivás a filmtolvajhoz

Juttassa valahogy vissza a rá nézve értéktelen filmet, mert minden egyes napi késedelemmel milliós károkat okoz

Megirtuk tegnapi számunkban azt a páratlan lopási históriát, amikor is a Vgszinház mozgó ugynevezett rollnizó kamrájából ellopták a *Tripoliszi fogoly* cimü sláger film első felvonását.

A lopás vasárnap este történt, azóta a rendőrség nagy apparátussal dolgozik, hogy a filmet valahogyan előkerithesse.

Ma már nyilvánvalónak látszik, hogy az, aki a filmet ellopta, nem volt tisztában cselekedetének következményeivel. Ugyanis a film eltünése rendkivül károkat jelent a Vigszinház mozgó igazgatóságának. Ehez tudni kell, hogy az Amerikában készült filmről mindössze pár kopia került Európába, Magyarországba pedig csak egyetlen példány. Mivel a film a sláger-darabok közül való, az összes Magyarországi mozik lekötötték. A Tripoliszi fogoly Budapestről került Debrecenbe s igy még az összes vidéki mozik, sőt több másodrendü pesti mozi is igényt tart a filmre, amit a filmkölcsönző az első felvonás eltünése miatt nem tud kiadni. Természetes, hogy a pesti filmkölcsönző az igy előállott károkat, illetve az elmaradt hasznot a Vigszinház igazgatóságán fogja követelni. Ezenkivül pedig az elkészitendő kopia előállitási költségét is.

Utóbbi, felvilágositással arra, hogy a film eredetije Amerikában van, — igen magas összegre rug: legkevesebb 7—800 dollárra. *Tehát, aki a mindössze 220 méteres első felvonást ellopta, 150—200 millió koronás kárt okozott abban az esetben, ha a filmet nem adja elő, de nagy károkat okoz a film késedelmes visszaadásával is, mert a lopás folytán elmaradt előadások kölcsönösszegét is meg kell téríteni majd a Vigszinház mozgó igazgatóságának.*

Felmerült az a feltevés, hogy a lopás bosszu-müve, valamelyik elbocsátott alkalmazott igy akar károkat okozni. Ha ez igy történt, akkor a film tolvaja tévedésben van, mert a Vigszinház mozgó igazgatósága viszont *Erlich* Zoltánt teszi most felelőssé. *Igy aztán a teljesen vagyontalan embernek kell majd esetleg állását vesztenie valakinek az értelen tréfájáért vagy bosszujáért.*

Érthető, hogy a saját hibáján kivül igen kellemetlen helyzetbe került mozigépész mindent megtesz, hogy a film előkerüljön. Még hétfőn este fentjárt szerkesztőségünkben s 200 pengő jutalmat tüzött ki a film nyomravezetőjének. Ez a felhivás eddig eredménytelen maradt nyilván azért, mert a film tolvaja fél a következményektől. Tegnap este a mozigépész ismét fentjárt szerkesztőségünkben s annak közlését kérte, hogy ha film tolvaja fél a személyes átadástól, küldje el a filmet postán a Vigszinház mozgónak, vagy tegye azt be az Arany János ucca 30. számu ház udvarára, ahol a mozigépész lakik. *Ha még ide se mer elmenni, akkor vonatérkezés idején, amikor az ilyesmi nem feltünő, helyezze el a csomagot a vasuti ruhatárban, az erről szóló nyugtát pedig küldje el egyszerü levélben, vagy a mozigépésznek (Erlich Zoltán, Arany János ucca 30.) vagy a mozi igazgatóságának. A film tolvaja már csak azért is juttassa valahogyan vissza a filmet, mivel az rá értékkel nem bir, eladni nem tudja, elégetni nem égetheti el, mert a film robban, ha eldugja, megtalálják s igy igen sulyos büntetést vesz magára. Ha még ma visszaküldi a filmet, mindössze pár milliós kárt okozott, amely összeg minden egynapi késedelemmel milliókkal növekedik.*

Babonák estje a londoni tizenhármak klubjában

London, január 14. Különös összejövetelt tartott tegnap, 13-án és hozzá pénteken a londoni „tizenhármak klubja". A klub tizenhárom tagja, akik a babona leküzdését tüzték ki célul, 13 órakor délután gyültek össze a Piccadilly-szállóban. Valamennyien talpig feketeébe voltak öltözve és a különterem bejáratánál mind létra alatt jöttek át. A banketten ugyszólván mindent végig csináltak, mi a néphit szerint szerencsétlenséget hoz.

A terem négy sarkában egy-egy kitömött denevér függött és a falak mentén kitömött baglyok voltak felállitva. Az asztalokon a virágvázák felboritva feküdtek, a sótartó s néhány borosüveg fel volt döntve és minden egyes szék támláján kifeszitett esernyő volt elhelyezve.

A bankett a legkedélyesebb hangulatban folyt le.

Határozathozatal nélkül végződött a szinházi ankét

Hirt adtunk arról, hogy hétfőn délelőtt *Klébelsberg* Kunó gróf elnöklésével szinházi ankét kezdődött a kultuszminisztériumban. Az ankéten jelen voltak az állami szinházak igazgatói, Líber Endre a város részéről, igazgatók és a szinészek kiküldöttei. Az ankéten a szinész-tultermelés, a külföldi vendégjárások s a vidéki szinészet ügyét beszélték meg. Főleg az idegenjárással kapcsolatban vitatkoztak sokat és kifogásolták, hogy a Városi Szinház folytonosan idegen vendégszerepléssel dolgozik. *A vidéki szinészettel kapcsolatban elhatározták, — hogy a városok vezetőivel együtt keresnek megoldást arra vonatkozóan, vajjon nagyobb városok nem vehetik-e házi kezelésbe a szinházakat.* — Döntő határozatot az ankéten nem hoztak és mind a három kérdést tovább tanulmányozzák.

I. o. külföldi porosz szén
elismert jóminőségü hazai szenek, valamint aprított és hasábos tölgy- és bükkfa azonnali szállitásra a legolcsóbb napi árban beszerezhető
BARTHA
tüzifa és széntelepén
Ispotály-u. 3/b. Telef. 7-85.

A NAP HIREI

Bucsuzóul

Gy. I.-nek.

Grác,
te furcsa és ódon körengeteg,
fogadd Őt kegyesen.
Zsongj Neki halk mineteket,
ucca és csuf villamos, te se
rikolts, ha Őt látod.

Már holnap, vagy holnapután
elmegy. Hiába sírnék s hiába kérnék
Ő csak elmenne.

Tengerbe sírt köny
minden szavam.

Hogy fáj . . .

Fogadd Őt kegyes—szeliden, Grác.
Ő elmegy.
ismeretlen dolgok és örömek felé
de a boldogtalanságot
itthonhagyja.

Demjén József.

— **Evangélikus bibliaóra** lesz f. hó 18-án, szerdán délután 6 órakor, a Miklós uccai evangelikus egyház épületében. Tárgy: A Mester jelleme. (folytatólagos). Tartja: Farkas Győző.

— **Márk Endre üdvözlése.** *Márk* Endre m. kir. udvari tanácsos, nyug. polgármester, tegnap ünnepelte hetvenyolcadik születése napját. Ebből az alkalomból sokan és szívesen üdvözölték az illusztris férfiut. Kedves jelenet volt, amikor Szolnoky Gyula, a Kollégium kapusa az altisztek élén megjelent Márk Endre előtt és köszöntötte az ősz hivatalnokot. Márk Endre meghatottan mondott köszönetet az üdvözlésért.

— **Dr. Kardos László előadása.** Ma, szerdán délután 6 órakor dr. Kardos László tart előadást az Irodalmi és Művészeti Tanfolyamon. Előadásának tárgya: a XX. század magyar irodalmi mozgalmai, bizonyára nagyszámu közönséget vonz a tanfolyamra, amely a zsidó reálgimnáziumban van, a Simonffy uccán.

— **Dohnányi Ernő**, — mint egy pesti jelentés mondja — igazgatói címmel a Zeneművészeti Főiskola tanára lesz. Kinevezésével egyidejüleg számos zeneakadémiai tanárt léptetnek elő.

— **Elmarad a „Görbe éjszaka".** *A debreceni ujságirók által az utóbbi években rendezett farsangi „Görbe éjszaka" az idén, közbejött akadályok miatt elmarad. Miután az Arany Bika disztermé igy február hó 5-én felszabadul, ezen a napon, illetve éjszakán a debreceni nyomdászok fogják ott farsangi mulatságukat megtartani.*

— **Értesítés.** A Kereskedők és Utazók Egyesülete közli, hogy a meghivóra hirdetett pályázat érdeklődés hiánya miatt eredménytelen maradt. A beadott pályamunkák naponta 6—8 óráig az Egyesület helyiségében átvehetők.

— **Hajdumegyeiek Széchenyi-bálja.** Február hó 4-én, szombaton rendezi a Debrecen-Hajdumegyei Széchenyi Szövetség hagyományos farsangi estélyét Budapesten a Magyar Mérnök és Épitész Egyletben. A bál diszvédnökségét Bethlen István gróf miniszterelnök, Debrecen város képviselője vállalta, — védnökei Debrecen és Hajdumegye elökelőségei.

Halál a bálban

Nyiregyházán egy táncmulatságon összesett egy fűszerkereskedő

Nyiregyházáról jelentik: A hétfőre virradó hajnalon a nyiregyházi Dalegylet vigestjén megrenditően szomoru esemény történt. Gaál Jenő füszerkereskedő, a nyiregyházi kereskedőtársadalom fiatal, agilis tagja hirtelen rosszul lett és nehány perc mulva kiszenvedett. Gaál feleségével együtt vett részt a müsoros estén, amelyet egyik páholyból hallgatott végig. Felesége a müsor után hazament, Gaál Jenő pedig a közeledő katasztrófából mit sem sejtve, vidám kedéllyel vet részt a táncos mulatságon. A zenétől, kacagástól hangos, szines bálteremben ő is elvegyült a táncolók között, fiatalos hévvel és virtussal járta a tüzes csárdást. — Tánc után a kisteremben beszélgetett barátaival. Akkor épen valami idegen táncot járt a fiatalság.

— *Ha ennek a táncnak vége lesz és ujra csárdást játszanak* — mondotta Gaál Jenő — *megint táncolni fogok. — Erre nehány pillanat mulva megtántorodott és anélkül, hogy a körülállók felfoghatták volna, ha nyatesett.* A zuhanást hallották a nagyterem asztalai mellett ülők is, de nem tulajdonitottak nagyobb jelentőséget neki, azt hitte mindenki, hogy valaki elájult a hődenki, hogy valaki elájult a hőségben és a sürü füstben. Gaált barátai kivitték a folyosóra és dr Konthy Gyula vizsgálta meg az eszméletlenül fekvő, nehezen lélekző Gaál Jenőt, akit utasitására egyik szobában fektettek le. Akkor már tudták, hogy nem muló rosszullétről van szó, *a fiatal kereskedő szivszélhüdés áldozata, aki ott szenvedett ki a mulatás és öröm zajától hangos bálterem közelében.* Gaál Jenő holttestét a mentőkocsi szállitotta lakására, ahol Benes Kálmán közölte a megrázóan ható fájdalmas hirt az elhunyt családjával.

Gaál Jenő, akiben dr Benes Kálmán kir. kormányfőtanácsos, polgármester sógorát, Gaál Elek városi levéltárnok és ifj. Gaál Ede adópénztáros testvérüket gyászolják, egyike volt Nyiregyháza legtörekvőbb, legrokonszenvesebb kereskedőinek. Tegnap temették Nyiregyházán nagy részvét mellett.

— **A Debreceni Iparosifjuság Önképzőköre** folyó hó 18-án, szerda este 7 órai kezdettel fontos taggyülést tart: az iparosbál és a vitadélután megbeszélése ügyében. Ugyanekkor beiratkozások is eszközölhetők, továbbá a már eddig beirt tagok tagsági igazolványukat átvehetik. *Elnökség.*

— **Magyarok az amerikai Kossuth szobor leleplezésén.** A magyar társadalomnak még élénk emlékezetében van az a manifesztáció, amely a budapesti Kossuth szobor leleplezésén, a magyar nemzet minden rétegét egyesitette, s amely egyben a külföld hódolatát is kifejezésre jutatta, a nemzet nagy fia Kossuth Lajos emléke iránt. A magyar nemzetnek ez a nagy manifesztációja megismétlődik Amerikában, ahol az Egyesült Államokban élő magyarok, az amerikai polgárokkal együttesen, 1928. évi március hó 15-én leplezik le a New-yorkban felállitott szobrot. Vármegyék városok, községek egyesületek és magánosok százával és ezrével határozzák el, hogy részt vesznek a magyar nemzet e nagy jelentőségü amerikai zarándoklatán. Az amerikai Kossuth zarándoklat ügyével a zarándoklattal kapcsolatos tudnivalók felvilágositásával az ország egyetlen hivatalos menetjegy és útazási vállalat intézménye, az Idegenforgalmi Beszerzési, Utazási és Szállitási r.-t. (Ibusz). V. Mária, Valéria ucca 71. szám foglalkozik, igy azok, akik az amerikai Kossuth zarándoklaton részt óhajtanak venni, felvilágositásért forduljanak a nevezett vállalathoz.

x **Csendes** és Emmy női divatszalon ja Piac ucca 7 szám.

— **Jaj a portugál nőknek.** *(Esperantó hirszolgálat utján).* Állandóan rosszabbodik a portugál nők helyzete. 1920-ban 1000 portugál férfira 1112 nő esett, mig a legujabb statisztikák szerint 1000 férfira 1193 nő jut. Ennek az oka a portugál férfi lakosság egyre erösödő kivándoriási láza, — melynek nagyarányait bizonyitja az, hogy ugyan akkor, mikor a portugál leányok egyrésze meddőségre lett kárhoztatva, a portugál gyarmatokon 20 nőre körülbelül 100 férfi jut.

— **„Gazdasági épületek becslése és amortizációja".** Irta: *Kolsis Endre* dr. épitészmérnök. Ára: 4 pengő. Megjelent a „Pátria" Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. kiadásában, (Budapest, IX. Üllői út 25. szám) és kapható minden könyvkereskedésben. A könyv a becslés, árték és értékleirás (amortizáció) fogalmának részletes ismertetése mellett mindazokat a módszereket és adatokat tartalmazza, amelyek azoknak a kiszámitásához szükségesek. — Főbb fejezetei a következők: Az épület élete és avulása. — Javitások az épületen. a tatarozás. — Az érték válfajai. — Az épitési érték, a hozadéki érték, a bontási érték. — Az épitési költség részei, a fuvarozás befolyása a költségalakulásra. — Tüzbiztositási előbecslés és tüzkárbecslés. — Az amortizáció lényege és számitása. — Különféle értékleirások. — Az épületek a gazdasági számvitelben. — Számos szöveg közti ábra, táblázat és grafikon számadat és számpélda. Függelékben: táblázatok gazdasági épületek becsértékeire, az évi értékleirás értékeire, az épületek évi költségeire. (Valamennyi jelen árviszonyoknak megfelelően pengőértékben kifejezve).

x **Szepessy Ferenc** tánciskolájában az uj tánctanfolyamra állandóan lehet iratkozni. Diákoknak külön csoport, délután 6—8 óráig. Dégenfeld tér 2. sz.

x **Gyermekdivatházban** *(Városház épület).* Mélyen leszállitott áron vásárolhat babiruhákat, matróz, leány és fiu ruhákat, pizsamákat, és télikabátokat is.

— **Megjelenik az ALKOTÁS legújabb száma.** Az „Alkotás" cimü szépirodalmi és kritikai folyóirat legujabb száma a jövő hét elején fog megjelenni. A nivós és szépkiállitásu lap ezuttal a verseken kivül Fehér Gábortól, a kitünő nyiregyházi irótól, az izes magyarságú Szalacsy Rácz Imrétől és a finom tollú Szinetár Györgytől hoz novellákat. A kritikai részben különösen nagy érdeklődésre tarthat számot, a Csokonai szinház operaelőadásairól irt tömör beszámoló. Az „Alkotás" első évfolyama egyébként bekötve is kapható lesz.

Vasárnap lesz az iparosbál

Rohamosan közeledik a nagyszabásu Iparosbál napja. S amint közeledik, annál erősebbé válik az érdeklődés; az, amely jellemezni szokta az Iparosbálak nagyszerü hirét. — Nem tulozunk, ha azt mondjuk, hogy Debrecen, sőt környéke is, elsősorban az iparostársadalma, — rendkivül meleg vágyakozással tekint a bál estje elé, melyre lázas készülődést árul el. A bál iránti megértésnek gyönyörü kifejezője a jegyek elővételében is megnyilvánult már, amennyiben az Ipartestület hivatalában s több előkelő kereskedő üzletében elhelyezett jegyek szépen fogynak. Páholyjegyet természetesen csak az Ipartestületnél lehet váltani, ahol a páholyok szemléltető rajza rendelkezésre áll.

A több oldalról felmerült kérdezősködésekre a rendezőség közli — hogy sem a páholy-, sem a családi és személyjegyekhez nem kell táncosjegy, mert enélkül is joga van a közönségnek a táncban részt venni. A táncosjegy a tánckedvelő ifjuság részére szól.

Ismételten közöljük, hogy néhány 6 és 4 személyes páholy az Ipartestület hivatalában kapható, de kapható ott személy-, családi és táncosjegy is. Válthatók jegyek továbbá: Farkas Gyula virágüzlete Piac-u. 14., Pintér Gusztáv ékszerész, Piac-u. 18., Balogh és Riskó, Városháza épület, Frank Testvérek Piac-u. 63., Böhm papirüzlet Piac-utca 9., Gyürky Sándor Kossuth-u. 8., Kónya-trafik Kossuth-u. 2. sz., Fuchs H. Imre Péterfia-u. 32., Imre János Hunyadi-u. 22., Blattner Gyula Piac-u. 89. és Kostya János Széchenyi-u. 1. sz. üzletében.

Végül kéri a rendezőség, hogy a mennyiben valaki elnézésből meghivót eddig nem kapott, de arra igényt tart, kivánságát jelentse be az Ipartestületnek, ahonnan készséggel és azonnal küldenek meghivót.

x **B. Vattay Margit táncintézetében** minden szombaton este 8—12-ig gyakorló órák tartatnak. Péterfia utca 30.

x **Hó- és sárcipők** javitását legjobban készitik Molnár Testvérek, — a Nagytemplomnál.

— **A hajdunánási Levente Egyesület,** mely rendkivül agilis munkát fejt ki, minden hónapban disztornát rendez. A legközelebbi disztorna ünnep folyó hó 22-én lesz a következő müsorral: 1. Hiszekegy: Játsza a levente zenekar. — 2. Leánycsapat szabadgyakorlata zenére. (Vezényli Gál Imre). — 3. Petőfi: Élet, vagy halál: Szavalja: Reszegi Ferenc. — 4. Iparos II. szakasz szabadgyakorlata. (Vezényli Magi István). — 5. Sportok egészségtanáról előadást tart dr. Varga Sándor, városi ügyvezető tisztifőorvos ur. — 6. Szilágyi B. Irredenta nóták: Énekli Ács L. 7. Iparos III. szakasz szabadgyakorlata (Vezényli Kerekes Gyula). — 8. Babonás hajó: Oláh G. Szavalja Tatár József. — 9. Iskola birkozást mutatnak be: Zagyva János, Ács László, Molnár Sándor, Dobány István. — 10. 1909-es szakasz szabadgyakorlata. (Vezényli Magi Lajos). — 11. Táltos álma: Kozma A. Szavalja: Kunkli Ferenc. — 12. 1908-as szakasz szabadgyakorlata. (Vezényli Ács Béla). — 13. Szaval: Kobzos Sándor. — 14. 1907-es szakasz fegyvergyakorlata. (Vezényli Zágonyi Jakab). — 15. Himnusz. Játsza a levente zenekar.

A magyar katona dicsérete

Prágából jelentik: *Kiss* Ferenc magyar nemzetiségü katona sirján Massaryk köztársasági elnök emlékoszlopot állittatott fel, melyen ez a felirás van:

„Kiss Ferenc született 1906 julius 17-én, meghalt mint hős 1927 szeptember 20-án polgári kötelesség mintaszerü teljesitése közben."

Kiss Ferenc volt az, aki mint őr Lucián rablógyilkos szökését megakarta akadályozni s a gyilkossal való harc közben halálos sérülést kapott.

— **Pótménvizsgálat.** A ciframénesbe január hó 20-án osztják be a városi mének közül kiválasztott egyedeket. Néhány nappal később, — mint már egy alkalomal megirtuk, — január hó 25 napján délelőtt 9 órakor az állami mén telepnek balmazujvárosi ut felé eső részén levő réten, pótménvizsgálat lesz. Azok a méntulajdonosok, akik nem vezetik elő ménjeiket, szigoru büntetésnek teszik ki magukat.

— **Öngyilkosság Balmazujvároson.** *Szabó* Sándor, 46 éves balmazujvárosi lakos, e hó 15-én felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt.

— **Ahol nincs pályázó.** *Sopronból jelentik:* A vármegyei közigazgatási gyülésen az alispán azt a meglepő bejelentést tette, hogy a megyében megüresedett segédjegyzői, adóügyi és községi irnoki állásokra nem akad elég jelentkező.

— **Életunt ügyvéd.** Békésen dr. Tempel Gyula ügyvéd, vármegyei tb. főügyész, öngyilkossági szándékból főbelőtte magát, állapota válságos.

— **A vonat elé vetette magát egy kis diák.** Megrázó diáktragédia foglalkoztatja a szombathelyi gimnázium növendékeit és a város társadalmát. Vers György alsópatyi földbirtokos 13 éves László nevü fia, szombaton délután *a pályaudvarra befutó győri gyorstehervonat elé vette magát, amely darabokra tépte a kisfiu testét.* Vers László tavaly több tantárgyból megbukott és most ismételnie kellett az első gimnáziumot, ahol különösen a nyelvekkel birkózott erőssen. Szombaton délelőtt a kis diák az uzsona pénzén kifliket vett, amelyeket elosztogatott a barátainak azzal, hogy ugysem látják őt már többé. Barátai nem vették komolyan a megjegyzést, de Vers László szivében ismeretlen nehéz bánattal s zsebében több ucsulevéllel kiment a pályaudvarra, ahol elkövette borzalmas tettét, amelyre ugylátszik már régebben készült.

— **Száz pengő pénzbüntetés a detektiv megrágalmazásáért.** — A debreceni törvényszék tegnap 100 pengő pénzbüntetésre itélte Sz. J. böszörményi lakost, mert az illető Szabó Ferenc ottani detektivről azt állította, hogy őt állandóan üldözi.

— **Kihágás, ha a lakót nem engedi be a háztulajdonos.** A debreceni rendőrség egy napi elzárásra és 16 pengő pénzbüntetésre itélt egy Kinizsi uccai háztulajdonost, mert az egyik lakóját nem eresztette be a lakásba.

— **Pálinkától meghalt egy kisfiu** *Szegedről jelentik:* Berki Péter 5 esztendős fia, kiváncsiságból megivott egy deci pálinkát, mikor a szülők haza jöttek már eszméletlen állapotban találták meg a kisfiut. Azonnal az orvoshoz vitték azonban már nem lehetett rajta segiteni, alkohol mérgezésben meghalt.

Zita királyné és testvéreinek harca a Chambord kastélyért

Páris, január 17. A Petit Bleu ismerteti a Chambord kastély tulajdonjogáért folyó pört. E kastély a francia Bourbonok ősi fészke, akinek kihalása után a pármai ágra szállt. Utolsó tulajdonosa Róbert pármai herceg, tizenkilenc gyermeket hagyott hátra, köztük Zita királynét, Xixtus és Xavér hercegeket, aki a belga hadseregben harcoltak, valamint Éliás herceget, aki az osztrák hadseregben szolgált.

A bécsi bíróság 1914-ben a kastélyt az osztrák hercegnek itélte, mint a család legöregebb tagjának.

A franciák a háboru kitörése után zár alá helyezték a kastélyt. Xiktus herceg, mint francia állampolgár, tiltakozott e határozat ellen.

A bíosi törvényszék meg is semmisitette ezt a döntést és ugy határozott, hogy a kastély a tizenkilenc örökös tulajdona. Most az orleánsi bíróság fog dönteni véglegesen az ügyben.

Teherhordóknak adták el Constanzában a román katonákat tisztjeik

Bukarest, jan. 17. A Cuventul részletes jelentést közöl egy katonai botrányról, amely Constanzában a legnagyobb román kikötőben történt. A lapok szerint megállapitották, hogy az ottani ezred parancsnoka és magasabb tisztjei egy bérleti szerződést kötöttek, *melynek alapján a katonaság polgári ruhába öltözve megfelelő pénz ellenében hajórakomány kirakásánál teherhordóknak használtattak fel. A tisztikar a szerződést egy vámfelügyelővel kötötte, akinek igy kevesebbe került a hajó ki- és berakása, mintha rendes munkásokat alkalmazott volna.* A bérösszegen a tisztek megosztoztak.

A csobaji gyilkosság egy sajtópörben

A csobaji gyilkosságról egy hétfői lapban *Jávor* László hirlapiró hosszabb cikket irt, amelyben megemlékezett azokról a rágalmazási perekről, amelyek a csobaji gyilkossági pernek lezajlása után keletkeztek. Cikkében azzal gyanusitotta Csobaji Gyula dr földbirtokost, a Begre Albert által meggyilkolt Csobaji József fivérét, hogy a gyilkosoknak ő volt a felbujtója.

Csobaji Gyula dr rágalmazás cimén pert inditott a hirlapiró ellen, aki a tárgyaláson azzal védekezett, hogy *egy rágalmazási pör tárgyalását irta meg.* A törvényszék előtt azonban kiderült, hogy olyan rágalmazási per, amelyben ez a vád felmerült volna, *nem is volt.*

Noha a hirlapiró azzal védekezett, hogy információit az ügyvédtől, Hellebrand Árpád dr-tól kapta, *a bíróság bünösnek mondta ki* sajtó utján elkövetett rágalmazás miatt és tekintettel arra a rendkivül sulyos gyanusitásra, amely a cikkben foglaltatik, Jávor Lászlót *3 heti fogházra* és 500 pengő pénzbüntetésre itélte.

Amerikai intézetek pénzt ajánlanak a fővárosi bankoknak

Budapestről jelentik: A budapesti pénzintézeteknek különösen december eleje óta erősen kinálják a newyorki nagybankok a dollárhiteleket. De a hazai intézetek jói láthatták, hogy a decemberi hitelredukciók csak átmenetileg tarthatják magukat és hogy a pénznek az egész vonalon olcsóbbodnia kell, mert nem vették igénybe az amerikai pénzajánlatokat. Az amerikai bankvilág érdeklődésére vall az a tény, hogy néhány nap óta a nagy amorikai bankok több képviselője tartózkodik Budapesten, sorba felkeresi a bankvezéreket és valóban olcsó hiteleket ajánlanak fel a magyar magánbankoknak.

A pénzvilág vezetői már eddig is kaptak pénzajánlatokat Newyorkból és az amerkai bankélet ismert tényezőinek látogatását főleg arra a szándékra vezették vissza, hogy az amerikai banktőke informálódni is szeretne nálunk a helyzetről.

Budapesten tartózkodik a newyorki Guaranty Trust két alelnöke és a Morgan cég igazgatója, aki a mult héten utjában először a bécsi nagybankokat kereste föl. Az amerikaiak konkrét üzleti ajánlatokkal érkeztek a magyar fővárosba és tegnap gyorsan hire futott a bankvilágban, hogy az egyik nagy takarékpénztárnak egy millió dollárt ajánlottak fel és kijelentették, hogy hajlandók az egymilló dollárt betétként is elhelyezni.

De más pénzintézetek is kaptak ajánlatot az amerikai bankoktól a kiknek a fővárosban tartózkodó képviselői a délelőtt folyamán több budapesti pénzintézet képviselővel lépték érintkezésbe.

Az amerikai közvetlen ajánlatok azért is feltünést keltettek nálunk, mert a newyorki nagybankok képviselői *megelégednének öt percent körüli kamattal is, ami rövid lejáratu hiteleknél is kedvező ajánlatnak számit.*

— **„Igazságot Magyarországnak".** Justice for Hungary. (Angolul és magyarul jelenik meg). A magyar példány jövedelméből angol példányt nyomat a Külügyi Társaság, hogy felvilágositsa a külföldet. A Magyar Külügyi Társaság kiadványára eddig a következők jegyeztek elő: dr. Baltazár Dezső püspök; Az izr. hitközség; Laubner József Nemzeti Bank igazgatója; Sezty Emil igazgató helyettes; Czeke Jenő felülvizsgáló; Nagy Jenő bakigazgató; ifj. dr. Magoss György bankigazgató; Sesztina eJnő kormányfőtanácsos; dr. Gévay Béla ügyvéd; dr. Páyer Dezső ügyvéd; Kereskedelmi és Iparkamara; dr. Radó Rezső kamarai elnök; dr. Csáthy Dezső ügyvéd; Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara; dr. Rácz Lajos kormányfőtanácsos; Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelszövetkezet; Méliusz könyvkereskedés; dr. Görgey Márton vármegyei tisztifőorvos; dr. Ethey László főszolgabiró; Szekeres József vármegyei főtiszt; Rósza Ernő árvaszéki ülnök; Czelőth János m. kir. állategészségügyi tanácsos; dr. Nagy Sándor ügyvéd; dr. Benkő Géza vármegyei főügyész; dr. Cseke Sándor árvaszéki elnök; Hajduvármegye számvevősége; Kontsek Géza kereskedő; Kardos Gy. kereskedő; dr. Uzonyi Barna vármegyei tb. főjegyző; dr. Poroszlay István vm. aljegyző; Kocsák Gyrögy füszerkereskedő; Dienes József ingatlaniroda; — Böhm Ferenc papirkereskedő; dr. Berencsy Zoltán orvos; dr. Hódy Zoltán ügyvéd j.; Kovács László kereskedő; Major Mihály gyógyszerész; Szabó Ignác áll. útmester; dr. Freund Jenő ügyvéd; Debreceni Ügyvédi Kamara; Márton Gyula és Fiai kereskedő; Schön S. keztyügyáros; Thaisz Arthur papirkereskedő; Lassányi Jenő gyógyszerész Csáthy Ferenc könyvkereskedő; Mandel Lipót cipőkereskedő; Vitárius Sándor kereskedő; Révész Vilmos pog. iskolai igazgató; dr. Thury László ügyvéd; dr. Lárencz Béla fogorvos; Zsirossy Árpád ügynök; Debreceni Gőztéglágyár; Serly Gusztáv igazgató; Kostya János ékszerész; Kurián Gyula ékszerész; Tisza Gyógyszertár; Neuhauser Károly ékszerész; Balogh István földbirtokos; Mihalovits Jenő gyógyszerész; Láng Miklós szénkereskedő; Debreceni Stefánia Szövetség; Dankó temetkezési vállalat; Gebauer temetkezési vállalat; Fehértói temetkezési vállalat; Csurka temetkezési vállalat; Szilas Hugó Első M. B. T.-ság főnökhelyettese; Lichmann Imre főkönyvelő; Kiss Ernő tisztviselő; Sztratilik Ferenc Magyar Hollandi Biz. T.-ság tisztviselője; Láng és Bozzay az Arany Bika bérlői; Gazdag József vendéglős; Balla József ref. tanitó; Kossuth uccai ref. elemi iskola; Ady Lajos m. kir. tankerületi főigazgató.

— **Aki elfelejtette a szoknyáját felvenni...** *Münchenből jelentik.:* Vidám história játszódott le tegnap a bajor egyik legelegánsabb kávéházában Két feltünően divatos öltözetü hölgy foglalt helyet az egyik asztalnál és kávét rendelt. Bundáját levetette és ez az ártatlan mozdulat adott alkalmat arra, hogy ma az egész München egyébről sem beszél... Az egyik kávézó hölgy pillanatok alatt az érdeklődés központjává vált, mindenki őt nézte és a merev csodálkozás lassan harsogó nevetésben oldódott fel. A finom elegánciával öltözött nő jódarabig türte a nagy népszerüséget és csak lassan eszmélt rá, hogy minek köszönheti az érdeklődést, Egyszerüen az történt, hogy az öltözete folytonossági hiányban szenvedett, — amennyiben fehér bluzt vett magára, de otthon felejtette a szoknyáját... — Riadt menekülése természetesen már nem sokat segitett a dolgon, mert a vendégek hangos hahotája kisérte a kijáratig.

x **Üzletáthelyezés.** Sauer Irén női kalapszalonját Rákóczi ucca 9. szám alól, Piac ucca 58. szám alá, Bankpalota első lépcső, II. emelet, helyezte át.

— **Időjóslás:** Csapadékra hajló idő és aránylag enyhe idő.

— **Elitélte önmagát.** *Ragályi* Károlyné szendrői asszony, attól való félelmében, hogy gyermekgyilkosságért súlyosan elitéli lakásán felakasztotta magát. Mire észrevették már meghalt.

x **Fényképeket,** nagyitásokat a legszebben, legolcsóbban készit Bagossy, müterem, Kálvin-tér 3. szám.

Faültetők Társasága

Az Alföld, de kivált a Tiszántul nagy része: oly fátlan, hogy e sivár fátlanságnak sulyos káraít szenvedjük gazdaságilag, de népegészségügyi vonatkozásokban is.. Az állami erdészet Alföld-fásító munkássága évek óta rendszeres, nagystilü és igen hasznos munkát végez e téren. E munka sikerességét azonban népünknek a fák iránt tánusitott közönye, sőt sok esetben ellenszenve nehezíti meg. Talán még onnan cred, messze évszázadok előtti időkben bejegződötten ez ellenszenv, amikor viszont, eleink bejövetelekor s utána is még nagyon sokà: az Alföld erdővel sürjen benőtt volt s e többnyire mocsaras erdőkben őseink kemény fairtással tudtak maguknak fokozottan tért hóditani, amikor az állatlegelteto, vándor életből a földmüvelésre letelepedtek. Mindenképpen tény azonban, hogy népünk nem szereti a fákat, kivétel az, aki szivesen ültet, rendszeresen gondoz és ápol földjén fákat.

A fák iránti szeretetet, azokban örülni tudást felébreszteni és a fák hasznosságának megértetését, az okszerü faültetés, rendszeres faápolás szakismereteit elterjeszteni, minél nagyobb tömegeket minél több fának elültetésére és óvására ráhirni: ilyen célu társadalmi mozgalmat inditott egy év előtt Rácz Lajos dr, a tiszántuli mezőgazdasági kamara igazgatója, megalakitván az egészen angol-amerikai stilü „Faültetők Társasága"-t, a melynél nincs tagdij, nincs hivatal, apparatus, ellenben van önként vállalt fogadalom, minden évben lehetőleg minél több fát ültet a csatlakozó, azokat gondozza és az akcióhoz másokat is megnyer. Dr Rácz igazgató ez akciója szinte nem várt sikerrel járt: lelkes hangu felhivásaira eddig, a Tiszántulról 9000 tag csatlakozott. Az ország többi részeiben is, látva e hatást, hasonló szervek alakulnak. Néhány év alatt — e komoly és kitartó akció nyomán — sok-sok ezer anostola lesz a jelszónak: ligetes-fás paradicsommá tegyük hazánkat!

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara támogatásába vette e fontos akciót, terjesztése érdekében most egy pompás plakátot sokszorosittatott. Hatalmas törzsü, évszázados fa áll előtérben: láttára elkerülhetetlenül ezer éves hazánkra gondol az ember. Erdős tájék szegi a hátteret. A plakáton buzditó szavak a fásitásra.

A Tszántuli Mezőgazdasági Kamara vezetőségének példát nyujtó ez agitációját ajánljuk országszerte figyelembe!

— **Debreceni Kalauz** 160 oldalon 40 képben ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyot. Ára: részletes térkép pel együtt 2 pengő. Kapható minden könyvkereskedésben.

— **Éles lövészet.** Az 1928. évi jan. nó 18, 19, 20, 25, 26, 27 és 30-án — továbbá február hó elsején és 3-án reggel 8 órától délután 3 óráig a pallagpusztai vasutállomás közelében a Sárkut tanyánál levő harcszerü lőtéren, éles lövészet tartatik. — Figyelmeztetem az érdekelt közönséget, hogy ezeken a napokon a tilalmas területen senki ne tartózkodjék s a lezárt részre semmiféle állatot ne hajtson. A lezárási idő alatt a Debrecen-Hajdusámsom közötti országúti forgalom 2 óránként, 20 percnyi időtartamra, gyorsan mozgó járművek részére szabaddá fog tétetni. *Dr. Vass Károly városi tanácsnok.*

Egy kisfiu trianoni kalandozásai

Egy 15 éves erdélyi kisfiu Nagyváradnál átlépte a trianoni határt, először Debrecenbe jött, ahol eladta a szveterét, az igy szerzett pénzen bebarangolta az egész Alföldet. Hosszu utját gyalog tette meg. — Kecskeméten figyelmes lett rá egy rendőr, mikor előállitották, elmondotta, hogy Kiskunhalasra igyekezett nagybátyjához. Megkérdezték, Miért szökött át megszállt román terü.etről, erre azt válaszolta, hogy az erdélyi iparostanonciskolában románul kellett tanulnia, ez érlelte meg benne a szökés tervét. A kisfiut őrizetbe vették mindaddig, mig nem tisztázzák, hogy miért is szökött át a határon.

— **Levente hir.** Értesitem a péntek este 6—8-ig a DTE tornacsarnokába járó kereskedő leventecsoport tagjait, hogy a testnevelési óra ez év február hó 10-éig bezárólag nem pénteken, hanem szerdán este 6—8 óráig lesz megtartva, tehát a legközelebbi oktatás szerdán tartatik meg.

— **Hogy gyászol a komikus.** — Saint Etienne délfranciaországi város színházában az elmult éjszaka előadás közben hirtelen meghalt öltözőjében a színház primadonnája. A színésznő férje ugyanakkor a szinpadon játszott és az ügyelő itt értesitette őt a haláleseteről. A színész csak egy pillanatra sápadt el, a következő pillanatban azonban tovább játszotta komikus szerepét, anélkül, hogy a közönség bármit is észre vett volna benső felindulásából.

— **Mindenki sakkozik egy német faluban.** Különös falu Németországban Stroebeck, amely Magdeburg közelében fekszik. A falunak kétezer lakossa van, de közöttük egy sem akad, aki ne ismerné a sakkozás művészetét. A gyermekek szinte az anyatejjel szivják magukba a sak szeretetét, magának a sakkozásnak az elemeit pedig az irásolvasással együtt tanulják meg az iskolákban. A sakk ugyanis kötelező tantárgy a stroebecki iskolában. Minden hónapban vizsgán kell számot adni a tanulóknak, hogy mennyire haladtak elő a nemes játékban. A közönség minden évben versenyt rendez a számukra, amelynek a nyertesei szép jutalmat kapnak.

— **Születések** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő születéseket jelentették be: Vincze János halász, fiu István; — Soltész József egyetemi altiszt, l. Irén; B. Bógyis Pál Máv. fütő, leány Mária; Teller Áron hitoktató, fiu Ödön; — Domokos György földmives, l. Erzsébet Varju Ferenc napszámos, leány Irén; Szakál Gábor kömüves, leány Irén; — Mohácsi Károly napszámos leány Mária

— **Halálozások.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Braun Tibor izr. 3 napos, Szoboszlai ut 8. szám; Kunstár Károly ref. 9 hónapos, István ut 25. szám; — Szenes Sarolta izr. 52 éves, Péterfia u. 42. szám; — Varga László rk. 3 hónapos, Pesti ucca 4. szám.

SPORTHIREK

Megjelent a Keletmagyarországi Sportévkönyv

Tamássy László, a debreceni ujságiró társadalom illusztris tagjának a szerkesztésében jelent meg az 1927. évi Keletmagyarországi Sportévkönyv, amely a napokban hagyta el a sajtót. A magyar sport irodalom meglehetősen szegényes s igy elismerés illet meg mindenkit, aki a magyar sport irodalmát gyarapitja.

A Keletmagyarországi Sportévkönyvhöz Horthy Miklós kormányzó irt előszót, azonkivül Vass Józsefnépjóléti miniszter, Karafiáth Jenő dr, az OTT elnöke és Rákosi Jenő nyilatkoznak a magyar sport nagy, nemzeti jelentőségéről.

A könyv első részében dr Reitz Antal értékes cikkben latolgatja az amsterdami olimpiász magyar esélyeit, utána Thury Levente kedves sport-novellája és sport-humoreszkek következnek

Az irodalmi rész után a sportrész, természetesen a futball, legelső sorban a profi-futball következik, a Bocskay FC története, az alakulástól, a II. ligán keresztül, az I. ligáig. Az érdekes cikket tabellák egészitik ki. Az amatőr futballról szóló részt Ferenczy Károly, — a KLSz elnökének az amatőr futball helyzetéről irott érdekes cikke nyitja meg, amely után a keleti vándorgatott szerepléséről, az amatőr bajnokságról számol be az évkönyv. Természetesen külön emlékezik meg a könyv Nyiregyháza, Kisvárda, Berettyóujfalu és a többi vidéki városok sportéletéről, egyesületeiről.

A gazdag futballrész után az atlétika következik. Dr Fényes Jenő értékes cikkben foglalkozik a debreceni, egykor virágzó athletika jelenlegi stagnálásáról, Hadházy Dezső testnevelési tanár pedig az athletika mult évi eredményeiről számol be. Értékes kiegészitője e résznek a kerületi rekord-liszta.

Sorra következnek a többi sportágak, a nehéz athletika, a vivás, az uszás, tennisz, ifjusági és középiskolai sport, amelyeket érdekes cikkek, táblázatok ismertetnek.

Tamássy Lászlót valóban elismerés illeti meg a hézagpótló munkáért, melyet egyetlen sportember sem nélkülözhet. A csinos kiállitásu könyvet a Tiszántuli Hirlap RT állitotta elő. *(R.)*

Szerkesztői üzenetek

Egy olvasó, B. -Ujváros. Minden könyvkiadó cég foglalkozik könyvkiadással, azonban csak „beérkezett" iróktól adnak ki regényt. Önnek aligha lehet reménye honorárumra.

F. A. Ötletes versek, de nyomdafestékre nem érettek meg.

Böröndöt, retikült
csak a készitőnél vegyen
Feuermann
böröndös, Piac ucca 44. sz.

Név- és születésnapokra
Fésü- és manikür kaseták
francia és angol parfümök
kölnivizek, pudrek és szappanok a legolcsóbb napiárban
kapható.
Tóth Emil
drogériájában
Batthyány-u 19.

KÖZGAZDASÁG

A zárt vágómarhavásár ügye

Megirtuk lapunkban, hogy a Vásárpénztár Rt. ajánlatot tett arra, hogy addig, mig az állategészségügyi zárlat miatt nyilt marhavásár nem tartható, hajlandó zárt vágómarhavásárt rendezni a sertésvásártér területén. Ezen ügyben a gazdaérdekeltségek vezetőinek bevonásával egy értekezletet hivott össze dr Vass Károly tanácsnok 20-án, pénteken délelőttre.

A gazdasági Egyesület és mezőgazdasági bizottság 19-én, csütörtökön délután 5 órakor a Gazdakörben közös értekezleten fog a zárt marhavásár ügyében állást foglalni s az itt kialakult vélemény fog irányadóul szolgálni a pénteki városházi értekezleten résztvevő gazda-tagoknak.

TERMÉNYTŐZSDE

Irányzat búzában jóltartott, zabban és tengeriben szilárd, egyebek tartottak Forgalom csendes.

Árak: 77 kg tiszavidéki 30.80—3090 felsőtiszai 30.65—30.80, egyéb 30.60—30.75, tiszavidéki 78 kg 31.10—31.30 felsőtiszai 30.95—31.15, egyéb 30.85—31.10, 79 kg tiszavidéki 31.40—31.60, felsőtiszai 31.20—31.40, egyéb 31.15—31.35, 80 kg tiszavidéki 31.55—31.70, felsőtiszai 31.35—31.55, egyéb 31.30—31.45, repce 49—51.00, zab I. 27.50—27.75, közepes 27.25—27.50, tengeri tiszántúli 23.75—23.90, egyéb 23.10—23.40, korpa 20.75—21.00, a többi változatlan.

Ferencvárosi sertésvásár.

Maradvány 405 darab, felhajtás 810 darab, eladatott 231 darab. — Árak: könnyü 136—146, nehéz 146—154.

VALUTA

Angol font	28.00
Belga frank	79.90
Cseh korona	16 97
Dán korona	153.60
Dinár	10 08
Dollár	571.20
Francia frank	22.80
Hollandi forint	231.20
Lengyel zloty	64.80
Lei	3.54
Lira	30.50
Német márka	136.45
Osztrák schilling	80.75
Norvég korona	152.15
Svájic frank	110 45
Svéd korona	154.10
Peseta	98.50

VÁSÁROK SORRENDJE

Szerdán, jnuár 18-án. Állatvásár és kirakodóvásár: Mány Fejérmegye, — Zalaszentlászló Zalamegye (sertésvásár nincs).

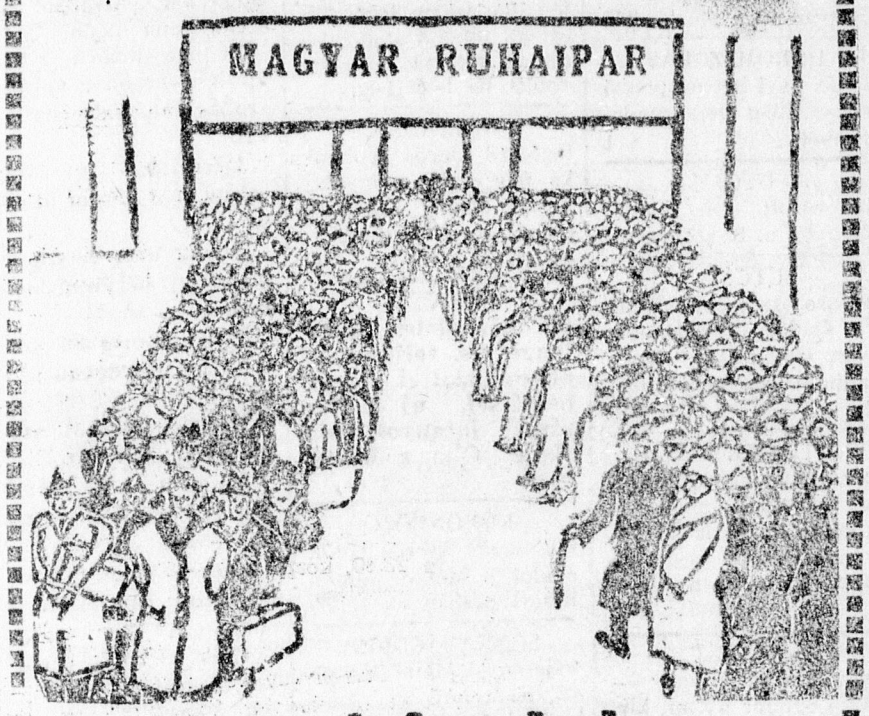
Csütörtökön, január 19-én. Állatvásár és kirakodóvásár: Csesztreg Zalamegye (sertésvásár nincs), — Szabadszentkirály Baranyamegye.

Péntelkne, január 20-án. Állatvásár és kirakodóvásár: Csenger Szatmármegye, — Gyula Békésmegye, — Majs Baranyamegye.

Vasárnap, január 22-én. Állatvásár és kirakodóvásár: Gyula Békésmegye, Nagykáta Pestmegye, — Ráckeve Pestmegye.

Jöjjön mindenki hozzánk férfi és fiuruhát vásárolni

MAGYAR RUHAIPAR

mert áraink beszélnek.

Hosszu fekete télikabát bársonygallérral	72	P-tól
Fekete városi bunda plüsch béléssel és szőrmegallérral	80	„
Szőrmebéléses rövid bunda	100	„
Színes hosszu téli duble kabát	50	„
Színes hosszu téli duble kabát szőrmegallérral	65	„
Sötétkék vagy fekete férfiöltöny	60	„
Fiu télikabát szőrmegallérral	36	„
Hosszu fiu télikabát 5 évestől 12 évig	27	„

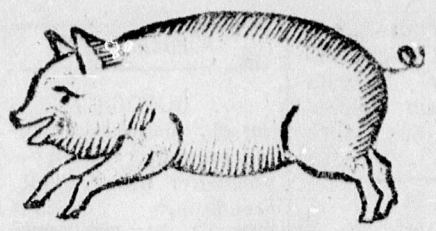
Felhalmozott téli áruinkat
feltünő olcsón árusitjuk.
A cimre kérjük vigyázni.

DEBRECEN LEGNAGYOBB FERFIRUHA ARUHA

Magyar Ruhaipar

Közvetlen a Bika szálló épületében.

Telefon 13-35. Telefon 13-35

Zsirosszóda

szappanfőzéshez legmagasabb foku, garantált minőségü, nagyon olcsón kapható:

Stern festéküzletében

PIAC UCCA 10. SZAM. Bikával szemben.

Saját érdekében győződjön meg.

Jóminőségü

bútorok

olcsó áron

részletfizetésre is

kaphatók

Weinstock Henriknél

Miklós-u. 2. Apolló-butorüzlet

Egy fedeles kocsi eladó

Hatvan ucca 68. alatt.

Megtekinthető ugyanott, a kocsifényezőnél.

Ki mit keres, megtalálja

mert nincsen olyan tárgy: legyen az bútor, dísztárgy, arany- és ezüstnemü stb., amit a legjutányosabban, alkalmi áron meg ne kaphatna az Ingóságközvetitőben.

Páratlan alkalmi vételek: nagyon szép hálószobák, magános rézágyak, szezlonok, diványok, — matracok, állófogasok, zsúrasztalok, mindenféle hajlitott székek, ebédlőszékek, antik bútorok, betegtoló kocsik, hegedük, gordonkák, kandeláberek, petróleum csillárok, a legszebb dísztárgyak, vázák a legnagyobb választékban, valódi debreceni és hortobágyi specialitások: csikóbőrös kulacsok, eredeti hortobágyi pásztorkarikások, dohányzacskók, tányéros pipák, fokosok és mindenféle ingóságok.

Keresünk megvételre és azonnali kifizetésre: zongorákat, pianinókat, fürdőkádakat, billiárdasztalokat, alkalmi könyvtárakat, fürdőkádakat, dísztárgyakat, szőnyegeket, régiségeket, mindenféle bútorokat, zálogcédulákat, arany- és ezüst ékszereket, mindenféle ingóságokat.

Jól jegyezze meg, ha bármit venni vagy eladni akar, mindenek előtt jöjjön el az Ingóságközvetitőbe! Milliókat spórolhat meg és mindent egy helyen beszerezhet, — ha itt vásárol!

Női harisnya minden minőségben
Tartós selyem harisnya
4·50 P-től
Márton Gyula és fiánál,

APRÓ HIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST NYER

FÉRFI
szabósághoz kézi leányok fizetéssel felvétetnek Reich, Füvvészkert utca 10. szám. 833

KERESTETIK
jóravaló mindenes jól főzőnő, Hatvavn u. 4-b. 832

EGY
jó megjelenésü tisztességes hentes segéd felvétetik Gábor László Csapó 64. 844

IDŐS
urinő intelligens, keresztyén felolvasónőt keres a délelőtti órákra. Bővebb felvilágositás kapható Batthyányi utca 20., keresztépületben — délelőtt fél 10—12 óráig 797

HÁZVEZETŐNŐ
grófi házhoz, vidékre felvétetik, 40—50 év körüli intelligens nők jelentkezzenek Külsővásártér 4. szám alatt. 787

JOGÁSZT
keresek. Gyors iró — előnyben, Pécsi ügyvéd, Werbőcy utca 4. 747

SZAKKÉPZETT
ápolók alkalmazást nyernek. Ideggyógyászati klinika. 849

ASZTALOS
tanulók felvétetnek fizetéssel Wangor Antal, Csapó utca 9. 773

BEJÁRONŐ
ki a főzésben is jártas, és jó bizonyitványnyal rendelkezik, felvétetik. Jelentkezhet Zápolya u. 4. szám, Bernát. 850

ALKALMAZÁST KERES

MOSÓNŐ
ajánlkozik uriházhoz — takaritást is vállal. Hajduné, Cserépes ucca 22. szám. 851

FIATAL
gyermektelen, jobb házaspár házmesteri állást keres. Cim a kiadóban. 842

KÖZÉPKORU
komoly, vallásos, s finom lelkületü urinő, — anyahelyettesnek, házvezetőnőnek, kiadónőnek, idősebb ur, vagy urinőhöz gondozónak s társalkodónőnek, esetleg vidékre. Cim a kiadóban. 821

PÉNZ
kölcsönök, külföldi tőkéből, bekebelezésre kaphatók Cselev irodájában Egymalom 8. Értekezés 9—11 és 4—5 között 815

AJANLAT

Ó-BOR
1925. évi zamatos, koka di, literje 1.60 fillér. — Méz, elsőrendü, kapható. Glück, Péterfia u. 76 csemegeüzlet. 133

TÜZIFA
vágott, szállitva 3.50 barnaszén 3.40, poroszszén legolcsóbban Grün feldnél, Csapó ucca 16. szám. 91-a

HÓCIPÖT,
sárcipöt tökéletesen az Orbán gumi-üzem javit. Piac utca 9. 41/a.

HÓ ÉS SÁRCIPŐ
avitó üzem legszebben javit. Szander, Deák Ferenc utca 21. 720

BERENTEI SZENET
ha valódit akar, csak a régi helyen vásároljon. Tüzifa olcsó napi áron. Telefon 13—47. Hazai szén és tüzifa telep. — Közraktár udvar. 4-a.

URI
háznál legjobb ellátás kapható, kihordásra is. Cim a Jost cukrászdában, Kossuth ucca. 847

BETÉTEKRE
magas kamatot ad, takarék betét perselyeket kölcsönöz, kölcsönöket folyósit házakra, földekre. Gazdák Bankja Kossuth ucca. 852

HARISNYA
Kötést, fejelést, javitást utányosan vállalok, — Kész harisnya raktár és előnyomda, Hatvan u. 16. szám. 3-a.

BUTOROK
nagy választékban legolcsóbb árban beszerezhetők Hausner bútorcsarnokában, Piac utca 56. megyeháza mellett Kedvező fizetési feltételek 194

HÓ
és sárcipő javitás villany erővel fzlésesen, olcsón készül. Csapó u. 76 műszerész üzletben, — Bodnár és Kovácsnál. 35a

IRÉN
hölgyfodrász és manikür szalon Batthyányi-u. 10. Olcsó árak: Ondolálás 1.20, fejmosás 0.80, hajvágás 1.20, manikür 0.50. Bérletnél kedvezmény. A közönség szíves pártfogását kéri. 20-a

MÁTHÉI
Endre szerelő mester. Elvállal: központi fütés, vizvezeték, csatornázás, szellőzés, fürdő, egészségügyi berendezési munkálatokat — s minden e szakmába vágó javitásokat, vidéki munkálatokat jótállással, elsőrendü kivitelben. Debrecen, Csapó-utca 24. Telefon 3—21. 547

HÖLGYFODRÁSZ-szalonomat Piac-u. 5. szám alá, félemeletre áthelyeztem. Modernül berendeztem. Specialis hajvágás, fésülés, ondolálás, hajfestés, paróka, egyéb hajmunka készités, manicur, arcápolás. Legjutányosabban dolgozom. Ugyanott lakom. Weinsteinné. 288

ÓRÁK
ékszerek, karikagyürük, legolcsóbban Sretter János, órás és ékszerésznél, Debrecen, Batthyányi ucca 18. sz. — 54-aa

KAROLA
szalonban elsörendü — hölgyfodrász férfi segéd dolgozik. Figyelmes kiszolgálás. — Elsőrendü munkaerők a Verbőczy-utca 2. szám alatti „Karola" hölgyfodrász szalonban. Olcsó árak. — Fejmosás 0.80. ondolálás 1.20, Manikür 0.50. Bérlet váltásnál 20 százalék engedmény. Tisztviselőknek külön engedmény. Speciális hajvágás 1.20-ért. 82a

GYŐZŐDJÖN MEG! **Arúkészlet túlzsúfoltsága miatt utólérhetetlenül olcsón kaphat bárony vagy filc kalapot az „Anny" nőikalapszalonban, Csapó 47.— (Tűzoltólaktanya mellett.)** 40a

Buzakenyérliszt
elsőrendü 34 fillér. Rizskása 64 fillér, Horváth lisztraktárában. Dégenfeld tér 1. (Sas utca sarok.) 461

ÓRA
javitás darabja csak 2 pengő pótlásnélkül, jótállással. Aranyat veszek Blattner, Csapó ucca 12 szám. 860

SZENET
fütésre csak berenteit használjon, salakmentes és szaglalan. Ára házhoz szállitva 3.40 pengő. — Közraktár. Hid ucca. Telefon 13—47. Tűzifa olcsó napi áron. 3-a.

NÉMETÜL
tanit született német tanerő a legkönnyebben felfogható módszer szerint, biztos siker rel. Darabos 7. 639

ÓRA
javitások darabja csak 2 pengő, jótállással. — Pótlásnélkül. Aranyat veszek. Blatner, Csapó ucca 12. szám. 826

A KÖZTISZTVISELŐK telepén tűzifa, szén. — Koksz jutányos árban kapható és minden árudában megrendelhető. Tisztviselők részletfizetésre is vásárolhatnak. Telep: Ispotály utca 19 szám. Telefon: 14—34 szám. 11-a

KALAPOK
8, alakitás 2 pengőtől. Tanuló leányt felveszek Csobán, Cserepes utca 16. 830

Zongorák elsőrendü gyártmány kedvező fizetési feltételekkel kapható Schmidt zongoraraktárában. 831

FEHÉRNEMÜ
készitést vállalok, női fehérnemü és monogram himzést, előrajzolást olcsó árban. Kút 62. 1-a

DEBRECZENSKY
kárpitosnál, Halköz 8. kész hencserek, diványok, matracok, bőr és bersely fotelek állandóan raktáron. Megrendelést, javitást jutányos áron eszközöl. 2-a.

A MADÁR IS
csak azt dalolja az ágon *Csikós* sósborszesz a legjobb háziszer a világon. Kapható minden füszerüzletben. 38-a

URHÖLGYEIM!
A boldog ujesztendőben kivánok örömet szerezni, estélyi és báli divat ujdonságaimmal, valamint áruimmal. — Feltünést keltő jó izlésü urhölgyek szalonjában, bámulatos kivitelben készülnek divat kreációk. Megrendelést 24 óra alatt eszközlk. Bálint Margit, Hunyadi ucca 18. szám. Modern szabás varrás tanitás.

KERESLET

BUTORT
veszek, eladok, kárpitos munkát vállalok — Széchenyi utca nyolc. Szentpéteri. 25-a

SZŐNYEGET
megvételre keresek. — „Szőnyeg" jelige. 746

TÁRSAT
keresek újonnan alakuló textil és cipő árú üzlethez 5—6000 pengővel Szakértelem nem szükséges. Cim a kiadóban. 839

BICIKLIT
veszek, Szombat, vasárnap, Kovács, Eötvös 28. 829

ELVESZTETTEM
egy órát arany lánccal egy kulcs volt rá akasztva, megtalálója becsértéken felül dijazva lesz. Szabó József termény és liszt nagykereskedő. Nyilastelep. — Márton Kálmán ucca 15 szám. 861

SZARVASMARHÁKAT
veszek, fiatal három éves üszőket, fehéret és tarkát. Vár ucca 8. 853

LAKÁS

KIADÓ
egy bútorozott szoba Hadházi utca 19. 569

KIADÓ
Simonyi út 18-b. számú villában február hó 1-től egy két ágyas bútorozott nagy szoba, központi fütéssel és világitással. 583

KÉT
szoba és összes mellékhelyiségekből álló lakás külön álló épületben — február 1-ére kiadó — Domokos Lajos u. 6. szám. Vénkert. XX

ÖT
esetleg 7 szobás, földszintes, teljesen modern lakás, mellékhelyiségekkel, a Nagytemplom mellett kiadó. Füvészkert u. 12. XX

KIADÓ
február 1-re Csapó u. 14. sz. ház, a „Törő"-féle vendéglő éttermeivel és lakásaival, mellékhelyiségeivel. Értekezni lehet Nádudvary Lajos cégnél, Piac utca 26. szám. 436

KIADÓ
szoba bútor nélkül, intelligens — magános egyénnek. — Batthyányi utca 3. szám. — Azonnal elfoglalható.

KIADÓ
1 szoba, félkonyhával, február 1-sére, Nap utca 4. 803

KÜLÖNBEJÁRATU
bútorozott szoba két úrnak azonnal kiadó. — Varga u. 6. 828

Legforgalmasabb helyen a Simonffy-ucca sarkán 2 szép nagy különbejáratu szoba butorozva, butorozva vagy anélkül is irodának vagy garzon lakásnak február 1-re kiadó. Cim megtudható telefonon 491 szám délelőtt 9—12-ig vagy délután 3-tól 6-ig. 836

BUTOROZOTT
szoba kiadó Arany János utca 48. sz. 846

KÖZPONTON
külön bejáratú, jól bútorozott szoba kiadó. — Hatvan utca 29. 845

HÁROMSZOBÁS
lakás havi hetven pengő ért. Csillag utca nyolcvanhét. 841

UTCAI
bútorozott szoba kiadó. Honvéd u. 8. szám. 834

UTCAI
bútorozott szoba elsejére kiadó. Rendelőnek, vagy irodának is használható. Széchenyi utca 27. 840

GYERMEKTELEN
házaspárnak vagy esetleg magános nőnek — konyha használattal bútorozott szoba kiadó. — Timár utca 25. 8. ajtó. 843

LAKÁSAT
dijtalanul adja bérbe — Máté Sándor ny. m. kir. államp. tanácsos ingatlan és lakásközvetitő irodája, Széchenyi utca 55 Telefon 14—63. 31-a

KIADÓ
egyszoba, konyha, február hó 1-re, Nagy Pál ucca 11. szám. 858

KÉTÁGYAS
különbejáratu uccai uri szoba, előszobával. — fiatal házasoknak kiadó. Eötvös ucca kilenc szám. 854

KÜLÖNBEJÁRATU
parkra nyiló, csinosan butorozott szoba, 1—2 uriember részére teljes ellátással kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 862

BUTOROZOTT
szoba, egy-két ur részére kiadó. Simonffy u. 17. szá— 781

ÜZLET-RAKTÁR

KIADÓ
üzlethelyiség, bármily célra, Árpádtér 26. — Hadházi út 2. sz. 193

FÜSZERÜZLET
berendezés, petroleum tartály, 5 kg-os új mérleg jutányosan eladó — Bocskay tér 12. 835

ELADÁS

HÁROM DARAB
hizott sertés eladó, 120 kilósok. Szappanos u. 17. szám. 864

ELADÓ
200 kilós sertés fele. — Csapó ucca 44. 848

KOSSUTH
ucca 67. szám alatt a háztulajdonosnál két darab kövér sertés eladó. 857

KÉT
hizott sertés, 150—160 kilósak eladók Temető-utca 12. szám. 800

HÁLÓ
és szalon bútor eladó. József király herceg utca 16. 16-a

ANTIK BUTOROK
és használt ruhaneműek, kabátok, kalapok, jó állapotban levő 39-es női félcipő eladó. — Cálvin tér 14. keresztépület, fél 1-től 1-ig.

JOKARBAN
levő, 18 lóerős Wohanka féle stabil nyersolaj motor eladó. Koporsógyár. — Hajduböszörmény. 550

HINTÓ
fél bőrfedeles, olajtengelyes, teljesen uj posztóhuzattal, szembeüléssel, uj lakkozással jutányos áron eladó. Cim a kiadóban.

KÜLÖNBÖZŐ
nagyságú jó erős ládák eladók a Méliusz könyv kereskedésben. 19

SONKAVÁGOGÉP
teljesen jó állapotban levő, elsőrendü gyártmányú eladó. Kontsek Géza krt. Kossuth utca 15. 32-a

ELADÓ
cserép kályha olcsón — Csap utca 23. 837

EGY
darab 150 kilós sertés eladó. Rákóczi 44. 838

INGATLAN

SÜRGÖSEN ELADÓ
Erős Lajos ucca 3. számu fürdőszobás villa, gyümölcsös és diszkerttel, 24.000 pengőért. — Dienes Füvészkert ucca 16. szám. 35-a

ELADÓ
emeletes villa, 7 szobás modern lakással, gazdasági épületekkel, 1000 négyszögöl területtel, — Széchenyi uton. Értekezni Miklós ucca 7. szám. irodában. 855

ELADÓ
Miklós ucca 25. számu ház.

ELADÓ
Ház, 3.200 pengő évi jövedelemmel, 25.000 pengőért. Tökebefektetésre is alkalmas. Értekezni Miklós ucca 7. irodában 856

KÖNTÖSKERT
Bezerédi ucca 35 számu ház kiadó, beköltözhető lakással, földdel együtt, 400 négyszögöl. Értekezni Széchenyi ut 8. 859

MÁTÉ
ingatlan iroda hirdetései Széchenyi utca 55.

ELADÓ INGATLANOK

Földek: Biharban négyszáz és egy kétszáz holdas, búza termő tanyásbirtok, továbbá egy ezerholdas.

Ondódon egy tiz és öt ven holdas, Bellegelőn kétszáz holdas.

Bérlet: Biharban egy hatszáz és egy kétezer holdas birtok.

Házak: Minden főbb utcán emeletes és földszintes házak.

Széchenyi utcán három úri ház, parkettes szobákkal, továbbá a Szent Anna utcán.

Bethlen utcán nagytelkü ház ötszobás, fürdőszobás lakással, istállóval.

Egymalom utca 9. számú ház három üzlettel.

Iskola utca 8. számú ház nagy bérjövedelemmel.

Nyugoti utca 32. számú nagy jövedelmü bérház.

Erzsébet utca 31. számú nagytelkü ház.

Varga utca 53. számú sarok ház, tizenkétezer pengőért.

Ezeken kivül 153 ház eladására van megbizásom.

Csak komoly vevőkkel tárgyal a kizárólagos eladással megbizott Máté Sándor ny. állampénztári tanácsos ház birtok, lakás és pénzközvetitő irodája, Debrecen, Széchenyi utca 55. (bent az udvarban.) 557

HONVÉD UTCA
7. számú családi ház — három szobás, beköltözhetéssel tizenkettezer pengőért eladó. Csak komoly vevővel tárgyal az eladással kizárólagosan megbizott Máté ingatlan irod, Széchenyi utca 55. 30-a

TELEK,
630 □-öl, ipartelepnek alkalmas, — két utcai fronttal, Böszörményi út 59. szám alatt. vasúti kitérőnél, közvetlen villamos megállónál, a baromvásártérrel szemben, eladó. Értekezhetni József királyi h. utca 16. 19a

ELADÓ
ház István ut 13 szám Tócoskert azonnal beköltözhető. 641

ELADÓ
ház, két szoba, konyha, speiz, verenda, jó vizü kút, 230 négyszögöl — földdel, az egész föld körülkerítve, gyümölcsfával beültetve az egész ára 8000 pengő. Sámsoni út, Szeder utca 14. sz. Értekezni Honvéd utca 38. 728

Felelős szerkesztő: PALFFY JÓZSEF. — A TISZANTULI HIRLAP KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ RT. kiadása és rotációs nyomása.